

RITUALUL ROMAN
ORÂNDUIT DUPĂ DECRETUL
SFÂNTULUI CONCILIU ECUMENIC VATICAN II
PROMULGAT CU AUTORITATEA PAPEI PAUL AL VI-LEA
REÎNNOIT PRIN GRIJA PAPEI IOAN PAUL AL II-LEA

RITUALUL CELEBRĂRII CĂSĂTORIEI

Editura *Presa Bună*
Iași, 2003

Concordat cum originali

20 aprilie 2003, Învierea Domnului

✠ Ioan Robu, *arhiepiscop și mitropolit de București*

✠ Petru Gherghel, *episcop de Iași*

Prezentul Ritual este tradus după: RITUALE ROMANUM EX DECRETO
SACROSANCTI OECUMENICI CONCILII VATICAN II RENOVATUM AUCTORITATE
PAULI PP. VI EDITUM IOANNIS PAULI PP II CURA RECOGNITUM, *Ordo celebrandi
Matrimonium*, Editio typica altera, Typis Polyglotis Vaticanis, 1991.

© Editura *Presa Bună*
Bd. Ștefan cel Mare, 26
RO – 700064 – Iași
Tel.: 0232/212003; fax: 0232/211527
www.ercis.ro
e-mail: cornel@mail.dntis.ro

CONGREGAȚIA PENTRU CULTUL DIVIN ȘI DISCIPLINA SACRAMENTELOR

Prot. N. CD 1068/89

DECRET

Ritul celebrării Căsătoriei, care se găsea mai înainte în Ritualul roman, a fost publicat în forma nouă în anul 1969 din dispoziția Conciliului al II-lea din Vatican, prin promulgarea *Ritualului celebrării Căsătoriei*, făcută de Sfânta Congregație a Riturilor.

În această a doua ediție tipică, același Ritual este prezentat mai pe larg în Noțiuni introductive, rituri și rugăciuni, în unele schimbări introduse, în conformitate cu Codul de drept canonic promulgat în anul 1983.

Congregația pentru Cultul Divin și Disciplina Sacramentelor publică această nouă ediție a Ritualului din însărcinarea specială a Sfântului Părinte papa Ioan Paul al II-lea. Ritualul în ediția a doua tipică scris în limba latină va intra în vigoare din momentul în care va fi publicat, iar în limbile naționale, după ce traducerile vor fi aprobate de Scaunul Apostolic, din ziua pe care o vor stabili conferințele episcopale.

Se abrogă orice normă contrară.

Dat la sediul Congregației pentru Cultul Divin și Disciplina Sacramentelor, 19 martie 1990, în solemnitatea Sfântului Iosif.

Card. EDUARD MARTINEZ,
prefect

✠ LUDOVIC KADA,
arhiep. tit. Thibicensis,
secretar

SFÂNȚA CONGREGAȚIE A RITURILOR

Prot. N. R 23/969

DECRET

Ritul celebrării Căsătoriei a fost alcătuit de Consiliul pentru Aplicarea Constituției Liturgice, revizuit după normele aceleiași constituții, ca să fie mai complet și să exprime mai clar harul sacramental și să-i facă pe soți conștienți de îndatoririle lor. Sfântul Părinte papa Paul al VI-lea a aprobat acest ritual și, cu autoritatea sa apostolică, a dispus să fie publicat.

De aceea, Sfânta Congregație a Riturilor, din însărcinarea specială a Sfântului Părinte, îl promulgă, hotărând să intre în vigoare de la 1 iulie 1969.

Orice dispoziție contrară se abrogă.

Dat la sediul Sfintei Congregații a Riturilor, la 19 martie 1969, în solemnitatea Sfântului Iosif, Soțul Preacuratei Fecioare Maria.

Card. BENNO GUT,
prefect al Sfintei Congregații a Riturilor
și președinte al „Consiliului”

✠ FERDINAND ANTONELLI,
arhiep. tit. Idicensis,
secretar

NORME INTRODUCTIVE

I. ÎNSEMNĂTATEA ȘI DEMNITATEA SACRAMENTULUI CĂSĂTORIEI

1. Legământul Căsătoriei, prin care un bărbat și o femeie hotărăsc de comun acord să trăiască toată viața împreună¹, își trage forța și tăria din creație, dar pentru creștini el este ridicat la o demnitate și mai mare, având în vedere faptul că se numără printre sacramentele noii alianțe.
2. Căsătoria ia ființă prin legământul conjugal sau prin consimțământul irevocabil al soților, prin care ei în mod liber se dăruiesc și se acceptă reciproc. Atât unirea deosebită dintre bărbat și femeie, cât și binele copiilor cer fidelitatea deplină a soților, precum și unitatea indisolubilă a legăturii².
3. Prin însăși natura lor, Căsătoria și dragostea dintre soți sunt orânduite în vederea procreării și educării copiilor, și prin aceasta își află încoronarea lor supremă³, copiii fiind darul cel mai prețios al Căsătoriei și contribuind în cea mai mare măsură la binele părinților înșiși.
4. Comuniunea intimă de viață și iubire, prin care soții „nu mai sunt doi, ci un singur trup”⁴, a fost întemeiată de Dumnezeu Creatorul, a fost prevăzută cu legi proprii și înzestrată cu acea binecuvântare care a fost singura ce nu s-a pierdut prin pedeapsa păcatului strămoșesc⁵.

¹ CDC, can. 1055, § 1.

² Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția pastorală despre Biserica în lumea contemporană *Gaudium et spes*, nr. 48.

³ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția pastorală despre Biserica în lumea contemporană *Gaudium et spes*, nr. 48.

⁴ *Mt* 19,6.

⁵ Cf. Binecuvântarea mirilor.

Prin urmare, această legătură sfântă nu depinde de bunul plac al oamenilor, ci de întemeietorul Căsătoriei, care a voit să o înzestreze cu valori și scopuri deosebite⁶.

5. Cristos Domnul, făcând o nouă faptură și reînnoind toate⁷, a voit să fie readusă Căsătoria la forma și sfințenia dintru început, astfel încât ceea ce Dumnezeu a unit, omul să nu despartă⁸ și, pentru a exprima mai clar și a face mai ușoară această alianță inseparabilă a Căsătoriei după modelul alianței sale nupțiale cu Biserica, a ridicat-o la demnitatea de sacrament⁹.
6. Prin prezența sa, a binecuvântat și a bucurat nunta din Cana, prefăcând apa în vin, prevestind astfel ceasul noului și veșnicului legământ. „După cum Dumnezeu i-a ieșit odinioară în întâmpinare poporului său cu un legământ de iubire și fidelitate, tot astfel, acum, Mântuitorul oamenilor”¹⁰ se oferă ca mire Bisericii, încheind cu ea legământul în misterul său pascal.
7. Prin Botez, adică prin sacramentul credinței, bărbatul și femeia sunt inserați o dată pentru totdeauna în legământul lui Cristos cu Biserica; astfel, comuniunea lor conjugală este asumată de iubirea lui Cristos și este înzestrată cu puterea jertfei sale¹¹. Această nouă condiție are următoarea consecință: „Căsătoria valabilă a celor botezați este întotdeauna un sacrament”¹².

⁶ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția pastorală despre Biserica în lumea contemporană *Gaudium et spes*, nr. 48.

⁷ Cf. 2Cor 5,17.

⁸ Cf. Mt 19,6.

⁹ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția pentru pastorala despre Biserica în lumea contemporană *Gaudium et spes*, nr. 48.

¹⁰ CONCILIUL VATICAN II, Constituția pastorală despre Biserica în lumea contemporană *Gaudium et spes*, nr. 48.

¹¹ Cf. IOAN PAUL AL II-LEA, Îndemnul apostolic *Familiaris consortio*, nr. 13; AAS 74 (1982) 95; CONCILIUL VATICAN II, Constituția pastorală despre Biserica în lumea contemporană *Gaudium et spes*, nr. 48.

¹² Cf. CDC, can. 1055, § 2.

8. Prin sacramentul Căsătoriei, soții creștini semnifică misterul uni-tății și iubirii rodnice dintre Cristos și Biserică și iau parte la el¹³; de aceea, atât în îmbrățișarea vieții conjugale, cât și în primirea și educarea copiilor ei se ajută reciproc spre a se sfinți, și au în sânul poporului lui Dumnezeu un loc și un dar propriu¹⁴.
9. Prin acest sacrament, Duhul Sfânt face ca, așa cum Cristos a iubit Biserica și s-a dat pe sine pentru ea¹⁵, tot astfel, și soții creștini, egali în demnitate, să se străduiască să-și întărească și să-și anime căsă-toria lor, prin dăruirea reciprocă și prin dragostea neîmpărțită care provine din izvorul iubirii divine, întrucât, punând împreună cele divine și cele umane, și la bine și la rău, să fie fideli și cu trupul, și cu gândul¹⁶ și, mai presus de toate, să rămână străini de orice adulter și divorț¹⁷.
10. Trăirea autentică a iubirii conjugale, precum și întreaga structură a vieții de familie, fără a subestima celelalte scopuri ale Căsătoriei, tind să-i dispună pe soții creștini să colaboreze cu tărie sufletească cu iubirea Creatorului și Mântuitorului, care prin ei își sporește și își îmbogățește neîncetat familia¹⁸. Astfel, încrezători în providența divină și cultivând spiritul de sacrificiu¹⁹, îl preamăresc pe Creator și tind spre perfecțiunea în Cristos atunci când își îndeplinesc menirea de a procrea cu simț de răspundere generos, uman și creștin²⁰.

¹³ Cf. *Ef* 5,25.

¹⁴ Cf. *1Cor* 7,7; CONCILIUL VATICAN II, Constituția dogmatică despre Biserică *Lumen gentium*, nr. 11.

¹⁵ Cf. *Ef* 5,25.

¹⁶ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția pastorală despre Biserica în lumea contemporană *Gaudium et spes*, nr. 48, 50.

¹⁷ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția pastorală despre Biserica în lumea contemporană *Gaudium et spes*, nr. 49.

¹⁸ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția pastorală despre Biserica în lumea contemporană *Gaudium et spes*, nr. 50.

¹⁹ Cf. *1Cor* 7,5.

²⁰ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția pastorală despre Biserica în lumea contemporană *Gaudium et spes*, nr. 50.

- 11.** Dumnezeu, care i-a chemat pe soți la Căsătorie, continuă să cheme în Căsătorie²¹. Cei care se căsătoresc în Cristos devin capabili să celebreze cu folos în credința cuvântului lui Dumnezeu misterul unirii lui Cristos și al Bisericii, să trăiască în mod concret și să dea mărturie publică în fața tuturor. Căsătoria dorită, pregătită, celebrată și trăită în lumina credinței este aceea „pe care Biserica o încuviințează, jertfa euharistică o confirmă, binecuvântarea o sigilează, îngerii o proclamă, Tatăl o ratifică... Un jug pe care doi credincioși îl poartă într-o singură speranță, o singură disciplină, o singură slujire! Amândoi frați, amândoi transformați, fără vreo deosebire a sufletului și a trupului. Și de ce nu, doi într-un singur trup: unde trupul e unul, unul este și sufletul”²².

II. FUNCȚII ȘI SERVICII

- 12.** Pregătirea și celebrarea Căsătoriei, care îi privește, în primul rând, pe înșiși viitorii soți și familia lor, revine, având în vedere grija pastorală și liturgică, episcopului, parohului și vicarilor acestuia și, într-un fel, întregii comunități bisericești²³.
- 13.** Având în vedere normele sau indicațiile pastorale stabilite eventual de conferințele episcopale cu privire la pregătirea mirilor sau la îngrijirea pastorală a Căsătoriei, e de datoria episcopului să reglementeze celebrarea și grija pastorală a sacramentului în toată dieceza, asigurându-le creștinilor asistența prin care viața de căsătorie să se păstreze în spirit creștin și să înainteze în desăvârșire²⁴.

²¹ Cf. IOAN PAUL AL II-LEA, Îndemnul apostolic *Familiaris consortio*, nr. 51: *AAS* 74 (1982) 143.

²² TERTULIAN, *Ad uxorem*, 2, 8; CCL 1, 393.

²³ Cf. IOAN PAUL AL II-LEA, Îndemnul apostolic *Familiaris consortio*, nr. 66: *AAS* 74 (1982) 159-162.

²⁴ Cf. IOAN PAUL AL II-LEA, Îndemnul apostolic *Familiaris consortio*, nr. 66; *CDC*, can. 1063-1064.

- 14.** Păstorii sufletești trebuie să aibă grijă ca această asistență să fie asigurată, în primul rând, în propria lor comunitate:
- 1) prin predici, printr-o cateheză adaptată, celor mici, tinerilor și adulților, ca și prin folosirea mijloacelor de comunicare socială, creștinii să fie instruiți cu privire la semnificația Căsătoriei creștine și cu privire la îndatoririle soților și părinților creștini;
 - 2) printr-o pregătire personală în vederea Căsătoriei care se va încheia, astfel încât viitorii soți să fie instruiți cu privire la sfințenia și obligațiile noii stări de viață;
 - 3) printr-o celebrare liturgică rodnică a Căsătoriei, care să scoată în evidență faptul că soții semnifică misterul unității și iubirii fecunde dintre Cristos și Biserică și participă la el;
 - 4) prin ajutorul acordat soților, pentru ca aceștia, păstrând și apărând cu fidelitate legământul conjugal, să ajungă să trăiască din zi în zi o viață de familie tot mai sfântă și mai deplină²⁵.
- 15.** Pentru pregătirea cuvenită la Căsătorie se cere un timp suficient, despre a cărei necesitate viitorii soți trebuie înștiințați deja dinainte.
- 16.** Păstorii, călăuziți de iubirea lui Cristos, să-i primească pe miri și, în primul rând, să le însuflețească și să le hrănească credința: căci sacramentul Căsătoriei presupune și cere credința²⁶.
- 17.** Amintindu-li-se mirilor, dacă e cazul, elementele fundamentale ale învățaturii creștine, despre care s-a menționat mai sus (nr. 1-11), să fie catehizați atât cu privire la doctrina despre Căsătorie și familie, cât și cu privire la sacrament și la riturile, rugăciunile și lecturile sale, ca să-l poată celebra în mod conștient și cu folos.
- 18.** Catolicii care nu au primit încă sacramentul Mirului, înainte de a fi primiți la Căsătorie, să-l primească spre a completa inițierea creștină,

²⁵ Cf. *CDC*, can. 1063.

²⁶ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum Concilium*, nr. 59.

dacă acest lucru este posibil fără un grav neajuns. Și se recomandă mirilor ca în timpul pregătirii pentru sacramentul Căsătoriei să primească, dacă e nevoie, sacramentul Pocăinței, și să se apropie de sfânta Euharistie, mai ales la celebrarea însăși a Căsătoriei²⁷.

19. Înainte de a se celebra Căsătoria, trebuie să se constate că nimic nu se împotrivesc celebrării ei valide și licite²⁸.
20. În timp ce se face pregătirea, îndreptându-se atenția poporului spre Căsătorie și familie, păstorii să încerce să evanghelizeze în lumina credinței iubirea reciprocă și autentică dintre miri. Chiar și ceea ce dreptul cere pentru încheierea unei Căsătorii valide și licite poate ajuta la promovarea unei credințe vii și a unei iubiri rodnice pentru ca mirii să întemeieze o familie creștină.
21. Dacă însă, în ciuda tuturor încercărilor, mirii declară în mod deschis și expres că resping ceea ce intenționează Biserica, atunci când se celebrează sacramentul Căsătoriei celor botezați, păstorului sufletește nu-i este îngăduit să-i admită la celebrare: deși îi vine greu, trebuie să accepte situația și să-i convingă pe cei interesați că nu Biserica, ci ei înșiși împiedică în asemenea împrejurări celebrarea pe care o cer²⁹.
22. Cu privire la Căsătorie, adesea se întâlnesc cazuri speciale: precum Căsătoria cu parte botezată necatolică, cu un catehumen, cu parte nebotezată, sau chiar cu parte care a abandonat explicit credința catolică. Cei implicați în pastorație să țină cont de normele Bisericii cu privire la asemenea cazuri și, dacă e cazul, să recurgă la autoritatea competentă.
23. Se cuvine ca același preot să-i pregătească pe miri, să țină omilie, să obțină consimțământul și să celebreze Liturgia.

²⁷ Cf. CDC, can. 1065.

²⁸ Cf. CDC, can. 1066.

²⁹ Cf. IOAN PAUL AL-II-LEA, Îndemnul apostolic *Familiaris consortio*, nr. 68: AAS 74 (1982) 165.

24. Și diaconului îi este permis, dacă a primit delegație de la paroh sau de la ordinariul locului, să prezideze celebrarea sacramentului Căsătoriei³⁰, inclusiv binecuvântarea nupțială.
25. Acolo unde lipsesc preoții și diaconii, episcopul diecezan poate delega laici ca să asiste Căsătoriile, după ce, în prealabil, a avut avizul favorabil al conferinței episcopale și a obținut aprobarea Scaunului Apostolic³¹. Trebuie ales un laic corespunzător, capabil să-i instruiască pe miri și apt pentru a săvârși corect liturgia matrimonială. El cere și primește în numele Bisericii consimțământul mirilor³².
26. Alți laici pot lua parte în diferite moduri atât în pregătirea spirituală a mirilor, cât și în celebrarea ritului. Dar toată comunitatea creștină trebuie să coopereze pentru a mărturisi credința și a arăta lumii iubirea lui Cristos.
27. Căsătoria să se celebreze în parohia unuia sau a altuia dintre miri, sau în altă parte, cu aprobarea ordinariului propriu sau a parohului³³.

III. CELEBRAREA CĂSĂTORIEI

Pregătirea

28. Deoarece Căsătoria este destinată creșterii și sfințirii poporului lui Dumnezeu, celebrarea ei are un caracter comunitar, care recomandă participarea chiar a întregii comunități parohiale, reprezentată măcar prin câțiva membri ai ei. Ținând cont de obiceiurile locului, dacă se consideră oportun, pot fi celebrate mai multe Căsătorii în același timp sau celebrarea sacramentului Căsătoriei se poate face în cadrul adunării duminicale.

³⁰ Cf. *CDC*, can. 1111.

³¹ Cf. *CDC*, can. 1112, § 2.

³² Cf. *CDC*, can. 1108, § 2.

³³ Cf. *CDC*, can. 1115.

- 29.** Celebrarea însăși a sacramentului Căsătoriei trebuie pregătită cu grijă, pe cât este posibil, împreună cu mirii. De regulă, Căsătoria trebuie să se celebreze în cadrul Liturghiei. Cu toate acestea, parohul, având în vedere atât necesitățile de ordin pastoral, cât și modul de a participa la viața Bisericii fie al mirilor, fie al celor care iau parte, să vadă cum este mai bine, să propună celebrarea Căsătoriei în cadrul sau în afara Liturghiei³⁴. Dacă se consideră oportun, să fie alese împreună cu mirii lecturile din Sfânta Scriptură, care vor fi explicate la omilie; forma în care să-și exprime consimțământul reciproc; formulele pentru binecuvântarea inelelor, pentru binecuvântarea nupțială, pentru intenția la rugăciunea universală sau a credincioșilor și pentru cântece. În plus, să se ia în considerație posibilitățile de alegere prevăzute în ritual la care trebuie să se recurgă, dacă e cazul, ca și la obiceiurile locului, care, dacă se consideră oportun, pot fi păstrate.
- 30.** Cântările care se fac să corespundă ritului Căsătoriei și să exprime credința Bisericii, acordându-se importanța cuvenită psalmului responsorial din cadrul liturghiei cuvântului. Ce se spune despre cântări este valabil și despre alegerea lucrărilor muzicale.
- 31.** Caracterul festiv al celebrării Căsătoriei să se exprime cum se cuvine și prin împodobirea bisericii. Totuși, ordinarii locurilor să vegheze ca, în afara onorurilor datorate conform normelor liturgice autorităților civile, să nu existe favoritism pentru anumite persoane particulare sau pentru anumite clase sociale³⁵.
- 32.** În cazul în care Căsătoria se celebrează într-o zi ce are un caracter penitențial, mai ales în Postul Mare, parohul să-i îndemne pe miri să țină cont de natura specială a acelei zile. Celebrarea Căsătoriei în Vinerea Patimii Domnului și în Sâmbăta Sfântă este interzisă cu desăvârșire.

³⁴ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum Concilium*, nr. 78.

³⁵ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum Concilium*, nr. 32.

Ritul care trebuie folosit

- 33.** La celebrarea Căsătoriei în cadrul Liturghiei, se folosește ritul care se găsește în cap. I. La celebrarea fără Liturghie, ritul să aibă loc după liturgia cuvântului, după cum este prevăzut în cap. II.
- 34.** Ori de câte ori Căsătoria este celebrată în cadrul Liturghiei, se folosește Liturghia rituală „pentru miri”, cu haine de culoare albă sau de culoarea sărbătorii. Însă în zilele care se găsesc în tabelul zilelor liturgice la numerele 1-4, se celebrează Liturghia zilei cu lecturile proprii, dându-se binecuvântarea nupțială și, dacă se consideră oportun, binecuvântarea finală proprie.
În duminicile din timpul Crăciunului și din timpul de peste an, dacă la Liturghia în cadrul căreia se celebrează Căsătoria participă comunitatea parohială, se celebrează Liturghia duminicii.
Totuși, fiindcă liturgia cuvântului adaptată la celebrarea Căsătoriei are o mare însemnătate pentru cateheza care trebuie făcută cu privire la sacramentul însuși și la îndatoririle soților, atunci când nu se celebrează Liturghia „pentru miri” se poate lua una dintre lecturile din textele prevăzute pentru celebrarea Căsătoriei (nr. 179-222).
- 35.** În celebrarea Căsătoriei să fie puse în lumină principalele elemente, adică liturgia cuvântului, în care se scoate în evidență importanța sacramentului Căsătoriei creștine în istoria mântuirii, precum și funcțiile și îndatoririle ei, în ceea ce privește sfințirea soților și a copiilor; consimțământul părților pe care îl cere și îl primește cel care asistă; acea venerabilă rugăciune prin care se invocă binecuvântarea lui Dumnezeu asupra miresei și a mirelui; în cele din urmă, împărtășania euharistică a ambilor miri și a celor de față prin care se alimentează iubirea lor și sunt înălțați la unirea cu Dumnezeu și cu aproapele³⁶.
- 36.** Dacă se încheie Căsătoria între o persoană catolică și una necatolică botezată, se va folosi ritul celebrării Căsătoriei în afara Liturghiei (nr. 79-117); dacă împrejurările o cer, și cu consimțământul ordinariului

³⁶ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Declarația despre apostolatul laicilor *Apostolicam actuositatem*, nr. 3; IDEM, Constituția dogmatică despre Biserică *Lumen gentium*, nr. 12.

locului, se va putea folosi ritul celebrării Căsătoriei în cadrul Liturghiei (nr. 45-78); cât privește admiterea persoanei necatolice la împărtășania euharistică, să se respecte normele prevăzute pentru anumite cazuri³⁷. Dacă se încheie Căsătoria între o persoană catolică și un catehumen sau un necreștin, se va folosi ritul prevăzut mai jos (nr. 152-178), recurgându-se la posibilitățile de alegere stabilite pentru diferite cazuri.

- 37.** Deși păstorii sunt slujitori ai evangheliei lui Cristos pentru toți, ei vor acorda o atenție deosebită celor care, catolici sau necatolici, niciodată sau aproape niciodată nu participă la celebrarea Căsătoriei sau a Euharistiei. Această normă pastorală este valabilă, în primul rând, pentru înșși mirii.
- 38.** În afară de lucrurile care se cer pentru celebrarea Liturghiei, în cazul în care Căsătoria se celebrează în cadrul Liturghiei, să se pregătească în prezbiteriu Ritualul roman și inelele pentru miri. Dacă e cazul, să se pregătească, de asemenea, vasul cu apă sfințită și aspersorul, precum și un potir suficient de mare pentru împărtășania sub ambele specii.

IV. ADAPTĂRILE CARE REVIN CONFERINȚELOR EPISCOPALE

- 39.** Intră în competența conferințelor episcopale, conform constituției despre liturgie³⁸, să adapteze acest Ritual roman la obiceiurile și necesitățile fiecărei regiuni, pentru ca, după ce textele vor fi aprobate de Sfântul Scaun, să fie folosite în regiunile respective.
- 40.** În această privință, le revin conferințelor episcopale:
- 1) Să stabilească adaptările despre care se va vorbi mai jos (nr. 41-44).
 - 2) Dacă e cazul, să adapteze și să completeze normele introductive care se găsesc în Ritualul roman de la numărul 36 și în continuare

³⁷ Cf. CDC, can. 844.

³⁸ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum Concilium*, nr. 37-40 și 63b.

(ritul care trebuie să fie folosit) pentru a face participarea credincioșilor conștientă și activă.

3) Să pregătească traduceri ale textelor, astfel încât să se adapteze cu adevărat caracterului diferitelor limbi și mentalității diferitelor culturi, adăugându-se, dacă este oportun, melodii potrivite pentru cântare.

4) Să organizeze materialul în edițiile care vor fi pregătite în modul cel mai potrivit pentru uzul pastoral.

41. În adaptările care se vor pregăti trebuie să se țină cont de cele ce urmează:

1) Formulele din Ritualul roman se pot adapta, sau dacă e cazul, se pot amplifica (chiar întrebările dinaintea consimțământului și chiar cuvintele consimțământului).

2) Când Ritualul roman prezintă mai multe formule la alegere, se pot adăuga și alte formule de același fel.

3) Păstrându-se structura ritului sacramental, ordinea părților se poate adapta. Dacă se consideră că este mai potrivit, întrebările de dinaintea consimțământului se pot omite, rămânând totuși obligația strictă ca acela care asistă să ceară și să obțină consimțământul mirilor.

4) Dacă e necesar din punct de vedere pastoral, se poate hotărî ca să se ceară întotdeauna consimțământul prin întrebare.

5) După înmânarea inelelor, având în vedere obiceiurile locului, se poate face încoronarea mirilor sau punerea vălului miresei.

6) Dacă într-un anumit loc gestul strângerii mâinilor sau binecuvântarea inelelor și înmânarea lor nu se potrivesc la mentalitatea popoului, se poate hotărî ca aceste rituri să se omită sau să se înlocuiască cu alte rituri.

7) Să se analizeze cu grijă și prudență ce se poate admite în mod oportun din tradițiile și mentalitatea fiecărui popor.

42. În afară de aceasta, fiecare conferință episcopală are dreptul de a întocmi un rit propriu al Căsătoriei, conform constituției despre liturgie (nr. 63b), care să corespundă uzanțelor locurilor și popoarelor, textele având nevoie de aprobarea Scaunului Apostolic, rămânând totuși obligația strictă ca acela care asistă să ceară și să obțină consimțământul mirilor³⁹ și să dea binecuvântarea nupțială⁴⁰. Și în ritul propriu trebuie să fie la început norme introductive, așa cum sunt în Ritualul roman⁴¹, rămânând neschimbate cele care se referă la ritul care trebuie folosit.
43. Din obiceiurile și modurile de a se oficia Căsătoria care se găsesc la popoarele în curs de încreștinare, tot ceea ce este în mod indisolubil legat de superstiții sau erori să se analizeze cu bunăvoință și, dacă e posibil, să se păstreze neschimbat și discret, ba chiar mai mult, să se introducă în liturgie, cu condiția ca să se armonizeze cu principiile unui adevărat și autentic spirit liturgic⁴².
44. La popoarele unde este obiceiul de a se celebra Căsătoria în case, chiar mai multe zile la rând, acele ceremonii trebuie adaptate spiritului creștin și liturgic. În acest caz, conferința episcopală, după trebuințele pastorale ale popoarelor, poate hotărî ca însuși ritul sacramentului Căsătoriei să se poată celebra în case.

³⁹ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum Concilium*, nr. 77.

⁴⁰ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum Concilium*, nr. 78.

⁴¹ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum Concilium*, nr. 63b.

⁴² Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum Concilium*, nr. 37.

CAPITOLUL I

RITUALUL CELEBRĂRII CĂSĂTORIEI ÎN CADRUL LITURGHIEI

RITURILE INTRODUCTIVE

Primul mod

45. La ora fixată, preotul, îmbrăcat cu albă, stolă și cazulă de culoarea prevăzută pentru Liturghia care se celebrează, merge împreună cu ministranții la ușa bisericii, îi primește pe miri și îi salută, arătându-le că Biserica ia parte la bucuria lor.
46. Apoi se face procesiunea spre altar: în față merg ministranții, după ei preotul, apoi mirii, pe care, potrivit obiceiurilor locurilor, îi pot însoți cu cinste la locul pregătit pentru ei, cel puțin părinții și doi martori. Între timp se cântă antifonul la intrare.
47. Preotul se apropie de altar, îl salută printr-o înclinație profundă și îl venerează sărutându-l. Apoi merge la scaun.

Al doilea mod

48. La ora fixată, preotul, îmbrăcat cu albă, stolă și cazulă de culoarea prevăzută pentru Liturghia care se celebrează, merge împreună cu ministranții la locul pregătit pentru miri sau la scaunul său.
 49. Când mirii au ajuns la locul lor, preotul îi primește și îi salută, arătându-le că Biserica ia parte la bucuria lor.
 50. Apoi, în timp ce se cântă antifonul la intrare, se apropie de altar, îl salută printr-o înclinație profundă și îl venerează sărutându-l. Apoi merge la scaun.
-
51. După ce a făcut semnul crucii, îi salută pe cei de față, folosind una dintre formulele care sunt în Liturghierul roman.

52. În continuare, se adresează mirilor și celor de față cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare spre a le dispune sufletele la celebrarea Căsătoriei:

**Fraților preaiubiți,
am venit cu bucurie în casa Domnului
ca să celebrăm acest sacrament
și să fim alături de N. și N.
în ziua în care vor să-și întemeieze o casă proprie.
Acest moment are pentru ei
o însemnătate deosebită.
De aceea îi înconjurăm
cu sentimentele de dragoste și de prietenie
ale inimii noastre,
precum și cu rugăciunea noastră fraternă.
Împreună cu ei, să ascultăm cu atenție
cuvântul pe care ni-l adresează astăzi Dumnezeu.
Apoi, împreună cu sfânta Biserică,
prin Cristos Domnul nostru,
să ne rugăm cu umilință lui Dumnezeu Tatăl,
ca să-i ocrotească cu bunătate
pe acești slujitori ai săi care se căsătoresc,
să-i binecuvânteze și să-i păstreze mereu uniți.**

53. **Sau:**
**N. și N., Biserica ia parte la bucuria voastră
și vă îmbrățișează cu dragă inimă
împreună cu rudele și prietenii voștri,
acum când, în fața lui Dumnezeu, Tatăl nostru,
doriți să vă uniți pentru toată viața.
Să vă asculte Dumnezeu în ziua bucuriei voastre.**

**Să vă trimită ajutor din cer și să vă ocrotească.
Să vă dea după inima voastră
și să vă împlinească toate rugăciunile.**

Se omite actul penitențial.

54. În zilele în care sunt permise Liturghiile rituale, se folosește Liturghia „pentru miri”, cu lecturile proprii. În zilele care se găsesc în tabelul zilelor liturgice la numerele 1-4, se celebrează Liturghia zilei, dându-se binecuvântarea nupțială și, dacă se consideră oportun, binecuvântarea finală proprie.
Dacă la Liturghia în cadrul căreia se celebrează Căsătoria participă comunitatea parohială, se celebrează Liturghia zilei, chiar și în duminicile din timpul Crăciunului și din „timpul de peste an”.

LITURGHIA CUVÂNTULUI

55. Liturgia cuvântului se desfășoară în mod obișnuit. Se pot citi trei lecturi, dintre care prima să fie din Vechiul Testament, iar în timpul pascal din *Apocalips* (nr. 179-222). Întotdeauna să fie aleasă cel puțin o lectură care vorbește în mod explicit despre Căsătorie.
56. Când nu se celebrează Liturghia rituală, una dintre lecturi poate fi luată dintre cele care sunt propuse în Leționar, cu excepția zilelor care se găsesc la nr. 1-4 în tabelul zilelor liturgice.
Aici sunt propuse lecturile care exprimă în special valoarea și demnitatea Căsătoriei în economia mântuirii.

LECTURA ÎNTÂI

Bărbat și femeie i-a creat.

Citire din cartea Genezei

1,26-28.31a

26 **D**umnezeu a zis:

„Să-l facem pe om după chipul și asemănarea noastră,
ca să stăpânească peștii mării, păsările cerului,
animalele domestice, toate fiarele sălbatice,
și toate vietățile care se târăsc pe pământ”.

27 Și l-a făcut Dumnezeu pe om după chipul său;
l-a creat după chipul lui Dumnezeu;
el a creat bărbatul și femeia.**28** Dumnezeu i-a binecuvântat, zicând:

„Fiți rodnici, înmulțiți-vă,
umpleți pământul și supuneți-l;
stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului,
peste toate animalele, peste toate vietățile
care se mișcă pe pământ”.

31 Dumnezeu a privit toate cele pe care le făcuse,
și iată, erau foarte bune.*Cuvântul Domnului*

PSALMUL RESPONSORIAL

127 (128),1-2.3.4-5ac și 6a (R. 4)

R. Iată, așa este binecuvântat
cel care se teme de Domnul.**1** Fericiți cei care se tem de Domnul
și umblă pe căile sale.**2** Atunci te bucuri de lucrul mâinilor tale,
ești fericit și toate îți merg bine. **R.**

- ³ Soția ta este ca o viță roditoare
înăuntrul casei tale,
copiii tăi ca vlăstarele măslinului
împrejurul mesei tale. **R.**
- ⁴ Iată, așa este binecuvântat
omul care se teme de Domnul!
- ⁵ Să te binecuvânteze Domnul din Sion,
ca să vezi fericirea Ierusalimului
în toate zilele vieții tale. **R.**

LECTURA A DOUA

*Misterul acesta este mare:
eu o spun cu privire la Cristos și la Biserică.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Efeseni **5,2a.25-32**

- ² **F**raților, trăiți în iubire
după cum și Cristos ne-a iubit pe noi
și s-a oferit pentru noi ca ofrandă.
- ²⁵ Bărbaților, iubiți-vă soțiile
așa cum Cristos a iubit Biserica
și s-a dat pe sine pentru ea
- ²⁶ pentru a o sfinți,
purificând-o prin baia apei în cuvânt,
- ²⁷ ca să și-o prezinte sieși ca o Biserică glorioasă,
fără să aibă vreo pată sau rid sau ceva asemănător,
ci să fie sfântă și neprihănită.

- 28** Tot așa, și bărbații
trebuie să-și iubească soțiile lor ca pe trupul propriu.
Cine își iubește soția se iubește pe sine.
- 29** Căci nimeni nu și-a urât vreodată propriul trup,
dimpotrivă, îl hrănește și îl îngrijește
așa cum face Cristos pentru Biserică.
- 30** Căci toți suntem mădulare ale trupului său.
- 31** „De aceea, își va lăsa omul tatăl și mama
și se va uni cu soția sa și cei doi vor fi un singur trup”.
- 32** Misterul acesta este mare:
eu o spun cu privire la Cristos și la Biserică.

Cuvântul Domnului

ALELUIA ȘI VERSETUL ÎNAINTE DE EVANGHELIE cf. Ps 133 (134),3

R. Aleluia

V. Să vă binecuvânteze Domnul din Sion,
el care a făcut cerul și pământul.

R. Aleluia

sau, în timpul Postului Mare:

cf. *In* 4,16b.12.11

R. Cântați cu bucurie lui Dumnezeu
care vine în ajutorul nostru.

V. Dumnezeu este iubire, să ne iubim unul pe altul
așa cum el ne-a iubit pe noi.

R. Cântați cu bucurie lui Dumnezeu
care vine în ajutorul nostru.

EVANGHELIA

Ceea ce Dumnezeu a unit, omul să nu despartă

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei 19,3-6

- I**n acel timp,
3 câțiva farisei s-au apropiat de Isus
pentru a-l prinde în vorbă;
ei l-au întrebat:
„Este oare îngăduit unui om
să-și lase soția pentru orice motiv?”
4 El le-a răspuns:
„N-ați citit că la început
Creatorul oamenilor i-a creat bărbat și femeie
5 și le-a zis:
De aceea, va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa
și se va uni cu soția sa,
și amândoi vor fi un singur trup.
6 Așa că nu mai sunt doi, ci un singur trup.
Ceea ce Dumnezeu a unit, omul să nu despartă!”

Cuvântul Domnului

57. După citirea Evangheliei, preotul, în omilie, explică din textul sacru misterul Căsătoriei creștine, demnitatea iubirii conjugale, harul sacramentului și datoriile soților, ținând seama de situațiile diferite ale celor care îl ascultă.

CELEBRAREA CĂSĂTORIEI

58. Dacă se întâmplă să se celebreze împreună două sau mai multe Căsătorii, atât întrebările dinaintea consimțământului, cât și consimțământul însuși și primirea consimțământului să se facă la singular pentru fiecare Căsătorie. Celelalte însă, inclusiv binecuvântarea nupțială, să se spună o singură dată pentru toți, la plural.
59. În timp ce toți stau în picioare, chiar și mirii, avându-i alături pe martori, preotul se adresează mirilor cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare:

**Preaiubiților,
ați venit în casa Domnului
pentru ca voința voastră de a încheia Căsătoria
în fața slujitorului Bisericii și a comunității
să fie întărită de Domnul cu pecetea sa sfântă.
Cristos binecuvântează din belșug
dragostea voastră conjugală.
Pentru a rămâne mereu fideli unul altuia
și pentru a putea îndeplini și celelalte îndatoriri
ale Căsătoriei,
el îi îmbogățește și îi întărește
cu un sacrament deosebit
pe cei pe care i-a consacrat deja prin sfântul Botez.
De aceea vă întreb înaintea Bisericii
despre intențiile voastre.**

Întrebările dinaintea consimțământului

60. Preotul îi întreabă pe miri dacă au venit de bunăvoie, dacă vor fi fideli unul altuia și dacă vor să primească și să-și educe copiii; fiecare răspunde separat.

**N. și N., ați venit aici fără nici o constrângere,
ci în mod liber și din toată inima
ca să încheiați legământul Căsătoriei?**

**Sunteți pregătiți, mergând pe drumul Căsătoriei,
să vă iubiți și să vă respectați unul pe altul
pentru toată viața?**

Întrebarea care urmează se poate omite dacă împrejurările o cer,
de exemplu, dacă cei care se căsătoresc sunt înaintați în vârstă.

**Sunteți pregătiți să primiți cu dragoste copiii
pe care Dumnezeu va binevoi să vi-i dea
și să-i educați după legea lui Cristos și a Bisericii sale?**

Consimțământul

61. **Celebrantul îi invită pe miri să-și exprime consimțământul:**
**Deoarece sunteți hotărâți să încheiați legământul
sfinte Căsătorii,
dați-vă mâna dreaptă
și exprimați-vă consimțământul
în fața lui Dumnezeu și a Bisericii sale.**

Miri își dau mâna dreaptă.

62. **Mirele spune:**
**Eu, N., te iau pe tine, N., de soție
și promit că îți voi fi credincios în orice
împrejurare,
fericită sau nefericită,
în caz de boală ca și în timp de sănătate,
să te iubesc și să te respect
în toate zilele vieții mele.**

Mireasa spune:

**Eu, N., te iau pe tine, N., de soț
și promit că îți voi fi credincioasă în orice
împrejurare,
fericită sau nefericită, în caz de boală
ca și în timp de sănătate,
să te iubesc și să te respect
în toate zilele vieții mele.**

63. Dacă din motive pastorale se consideră că este mai potrivit, preotul poate să ceară consimțământul mirilor prin întrebări.

Mai întâi îl întreabă pe mire:

**N., vrei să o iei pe N. de soție
și promiți că îi vei fi credincios în orice împrejurare,
fericită sau nefericită, în caz de boală
ca și în timp de sănătate,
să o iubești și să o respecti în toate zilele vieții tale?**

Mirele răspunde:

Vreau.

Apoi preotul o întreabă pe mireasă:

**N., vrei să îl iei pe N. de soț
și promiți că îi vei fi credincioasă în orice împrejurare,
fericită sau nefericită, în caz de boală
ca și în timp de sănătate,
să-l iubești și să-l respecti în toate zilele vieții tale?**

Mireasa răspunde:

Vreau.

Primirea consimțământului

64. Preotul, primind consimțământul, le spune mirilor:

**Dumnezeu, în bunătatea sa,
să întărească acest consimțământ
pe care l-ați dat înaintea Bisericii
și să binevoiască a împlini în voi binecuvântarea sa.
Ceea ce Dumnezeu unește, omul să nu despartă.**

Sau:

**Dumnezeul lui Abraham, Dumnezeul lui Isaac,
Dumnezeul lui Iacob,
Dumnezeul care i-a unit pe primii noștri părinți
în paradis,
să întărească în Cristos
și să binecuvânteze acest consimțământ al vostru,
pe care l-ați dat înaintea Bisericii,
pentru ca ceea ce el unește, omul să nu despartă.**

65. Preotul îi îndeamnă pe cei prezenți să-l preamărească pe Dumnezeu:
Să-l binecuvântăm pe Domnul.

Toți răspund:

Mulțumim lui Dumnezeu.

Se poate spune și o altă aclamație.

Binecuvântarea și înmânarea inelelor

66. Preotul spune:

**Domnul să binecuvânteze ✕ aceste inele,
pe care le veți dărui unul altuia
în semn de iubire și fidelitate.**

R. Amin.

Alte formule pentru binecuvântarea inelelor, la nr. 229-230.
Dacă se consideră oportun, preotul stropește inelele cu apă sfințită
și le dă mirilor.

67. Mirele pune inelul miresei în degetul inelar al acesteia și, dacă se crede de cuviință, spune:

**N., primește acest inel
ca semn al iubirii și al fidelității mele.
În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.**

La rândul ei, mireasa pune inelul mirelui în degetul inelar al acestuia și, dacă se crede de cuviință, spune:

**N., primește acest inel
ca semn al iubirii și al fidelității mele.
În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.**

68. În acest moment, întreaga comunitate poate să înalțe un imn sau un cântec de laudă.

Rugăciunea universală

69. Apoi se face, ca de obicei, rugăciunea universală (câteva modele ale acesteia sunt propuse la nr. 251-252).
În continuare se spune Crezul, dacă e prevăzut în rubrici să se spună.

LITURGIA EUHARISTICĂ

70. La pregătirea darurilor, dacă se consideră oportun, mirele și mireasa pot duce pâinea și vinul la altar.
71. La rugăciunea euharistică mirii sunt pomeniți folosindu-se formula propusă la nr. 237-239.

Binecuvântarea nupțială

72. După ce s-a spus *Tatăl nostru*, omițându-se *Mântuiește-ne, te rugăm, Doamne*, preotul, cu fața spre miri, invocă asupra lor binecuvântarea lui Dumnezeu, care nu trebuie să fie omisă niciodată. Dacă unul dintre miri, sau amândoi nu se împărtășesc, în invitația la rugăciune se omit cuvintele dintre paranteze. Dacă împrejurările sunt de așa natură, de exemplu, dacă mirii sunt înaintați în vârstă, se pot omite cuvintele dintre paranteze, din ultimul paragraf al rugăciunii.
73. Mirii urcă la altar sau, dacă se consideră oportun, rămân la locul lor și se așază în genunchi. Preotul, cu mâinile împreunate, îi invită pe cei de față la rugăciune:

**Fraților preaiubiți,
să-l rugăm cu umilință pe Domnul
ca să reverse cu îndurare binecuvântarea harului său
asupra acestor slujitori ai săi
care s-au căsătorit întru Cristos,
și el, care i-a unit prin legământul sfânt
(și prin taina trupului și sângelui lui Cristos),
să-i păstreze uniți în dragoste.**

Alte formule, la nr. 104, 241, 243.

Toți se roagă un timp în tăcere.

74. Apoi preotul, cu mâinile întinse asupra mirilor, continuă:

**Dumnezeule, care prin puterea ta
ai creat toate din nimic,
care, după ce ai rânduit începuturile a toate
și l-ai făcut pe om după chipul tău,
i-ai dăruit bărbatului un ajutor de nelipsit în femeie,
ca să nu mai fie doi, ci un singur trup,
învățându-ne că ceea ce tu ai unit
nimeni nu are dreptul să mai despartă vreodată;**

**Dumnezeule, care ai sfințit unirea dintre soți
printr-un sacrament atât de sublim,
încât ai făcut din legământul căsătoriei
un semn al tainei lui Cristos și a Bisericii;**

**Dumnezeule, prin care femeia este unită cu bărbatul,
iar familia orânduită în chip deosebit de tine
primește cea binecuvântare,
care singura nu s-a pierdut
nici prin pedeapsa păcatului strămoșesc,
nici prin cea a potopului.**

**Privește cu bunăvoință la acești slujitori ai tăi,
care, uniți prin legătura Căsătoriei,
cer să fie întăriți cu binecuvântarea ta;
trimite harul Duhului Sfânt asupra lor,
pentru ca, revărsând iubirea ta în inimile lor,
să rămână credincioși în legământul Căsătoriei.**

**Slujitoarea ta, N., să fie înzestrată
cu darul iubirii și al păcii
și să urmeze exemplul femeilor sfinte
pe care le laudă Sfânta Scriptură.**

Să se încreadă într-înşa inima soţului ei,
care, văzând în ea o însoţitoare egală
şi o împreună moştenitoare a harului vieţii,
să o cinstească aşa cum se cuvine
şi să o iubească mereu cu acea iubire
cu care Cristos şi-a iubit Biserica.

Şi acum, Doamne, te rugăm
ca aceşti slujitori ai tăi să rămână statornici în credinţă
şi în împlinirea poruncilor tale
şi, fideli unul altuia,
să strălucească prin integritatea moravurilor;
întăriţi cu puterea evangheliei,
să dea tuturor o bună mărturie despre Cristos;
(să fie rodnici în copii,
să fie părinţi încercaţi în virtute;
amândoi să-i vadă pe copiii copiilor lor)
şi, ajungând la bătrâneţea pe care şi-o doresc,
să aibă parte de viaţa fericiţilor
şi de împărăţia cerurilor.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

Alte formule pentru binecuvântarea nupțială la nr. 242, 244.

75. Omițându-se rugăciunea *Doamne Isuse Cristoase, se spune imediat Pacea Domnului*. Atunci mirii și toți ceilalți își exprimă pacea și dragostea reciprocă.
76. Mirii, rudele lor, martorii, cei care le sunt apropiați pot primi sfânta Împărtășanie sub ambele specii.

ÎNCHEIEREA CELEBRĂRII

77. La sfârșitul Liturghiei, preotul binecuvântează mirii și poporul spunând:

Dumnezeu Tatăl veșnic

**să vă păstreze statornici în iubire unul față de altul,
pentru ca pacea lui Cristos să locuiască în voi
și să rămână mereu în casa voastră.**

R. Amin.

**Să aveți parte de binecuvântare în copii,
de mângâiere din partea prietenilor
și de pace adevărată cu toți.**

R. Amin.

**Să fiți martori ai iubirii lui Dumnezeu în lume,
plini de bunătate față de cei care se află în suferință
și lipsuri,
pentru ca aceștia să vă întâmpine într-o zi
cu recunoștință în lăcașurile veșnice.**

R. Amin.

**Și pe voi toți, care sunteți aici de față,
să vă binecuvânteze atotputernicul Dumnezeu,
Tatăl și Fiul ✠ și Sfântul Duh.**

R. Amin.

Alte formule la nr. 249-250.

78. La sfârșitul Liturghiei, martorii și preotul semnează actul Căsătoriei. Semnarea poate avea loc fie în sacristie, fie în fața poporului, totuși să nu se facă pe altar.

CAPITOLUL II

RITUALUL CELEBRĂRII CĂSĂTORIEI ÎN AFARA LITURGHIEI

79. Când e necesar sau oportun să nu se celebreze Liturghia, să se folosească următorul ritual, chiar și de către diacon¹.

RITURILE INTRODUCTIVE

Primul mod

80. La ora fixată, preotul, îmbrăcat cu albă, sau cu cotă, și cu stolă albă sau de culoarea sărbătorii, sau chiar cu pluvial (sau cu dalmatică în cazul diaconului) de aceeași culoare, merge împreună cu ministranții la ușa bisericii, îi primește pe miri și îi salută, arătându-le că Biserica ia parte la bucuria lor.
81. Apoi se face procesiunea spre altar: în față merg ministranții, după ei celebrantul, apoi mirii, pe care, potrivit obiceiurilor locurilor, îi pot însoți cu cinste la locul pregătit pentru ei, cel puțin părinții și doi martori. Între timp se cântă antifonul la intrare.
82. Celebrantul se apropie de altar, îl salută printr-o înclinație profundă și îl venerează sărutându-l. Apoi merge la scaun.

Al doilea mod

83. La ora fixată, preotul, îmbrăcat cu albă, sau cu cotă, sau cu stolă albă sau de culoarea sărbătorii, sau chiar cu pluvial (sau dalmatică în cazul diaconului) de aceeași culoare, merge împreună cu ministranții la locul pregătit pentru miri.
84. Când mirii au ajuns la locul lor, celebrantul îi primește și îi salută, arătându-le că Biserica ia parte la bucuria lor.

⁴³ Noțiuni introductive, nr. 24.

85. Apoi celebrantul salută altarul printr-o înclinație profundă și merge la scaun.

86. După ce a făcut semnul crucii, îi salută pe cei de față spunând:

**Har vouă și pace de la Dumnezeu Tatăl
și de la Domnul nostru Isus Cristos.**

Sau alte cuvinte potrivite luate mai ales din Sfânta Scriptură.

Toți răspund:

Și cu duhul tău.

Sau:

Binecuvântat să fie Dumnezeu în veci.

Sau în alt mod potrivit.

87. În continuare, se adresează mirilor și celor de față cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare spre a le dispune sufletele la celebrarea Căsătoriei:

**Fraților preaiubiți,
am venit cu bucurie în casa Domnului
ca să celebrăm acest sacrament
și să fim alături de **N.** și **N.**
în ziua în care vor să-și întemeieze o casă proprie.
Acest moment are pentru ei o însemnătate deosebită.
De aceea îi înconjurăm
cu sentimentele de dragoste și de prietenie
ale inimii noastre,
precum și cu rugăciunea noastră fraternă.
Împreună cu ei, să ascultăm cu atenție
cuvântul pe care ni-l adresează astăzi Dumnezeu.**

Apoi, împreună cu sfânta Biserică,
prin Cristos Domnul nostru,
să ne rugăm cu umilință lui Dumnezeu Tatăl,
ca să-i ocrotească cu bunătate pe acești slujitori ai săi
care se căsătoresc,
să-i binecuvânteze și să-i păstreze mereu uniți.

88. **Sau:**

N. și N., Biserica ia parte la bucuria voastră
și vă îmbrățișează cu dragă inimă
împreună cu rudele și prietenii voștri,
acum când, în fața lui Dumnezeu, Tatăl nostru,
doriți să vă uniți pentru toată viața.
Să vă asculte Dumnezeu în ziua bucuriei voastre.
Să vă trimită ajutor din cer și să vă ocrotească.
Să vă dea după inima voastră
și să vă împlinească toate rugăciunile.

89. **Apoi, cu brațele întinse, spune această rugăciune:**

Ascultă, Doamne, rugăciunile noastre
și revarsă cu bunătate harul tău
asupra acestor slujitori ai tăi (**N. și N.**),
pentru ca ei, care se unesc în fața altarului tău,
să fie întăriți în dragoste unul față de altul.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

Alte rugăciuni, la nr. 223, 224, 226, 227, 228.

LITURGIA CUVÂNTULUI

90. Urmează liturgia cuvântului, în modul obișnuit, luându-se textele propuse mai sus la nr. 56 sau altele din lecturile indicate mai jos (nr. 179-222).
Întotdeauna să fie aleasă cel puțin o lectură care vorbește în mod explicit despre Căsătorie.
91. Apoi celebrantul, în omilie, explică din textul sacru misterul Căsătoriei creștine, demnitatea iubirii conjugale, harul sacramentului și datoriile soților, ținând seama de situațiile diferite ale celor care îl ascultă.

CELEBRAREA CĂSĂTORIEI

92. Dacă se întâmplă să se celebreze împreună două sau mai multe Căsătorii, atât întrebările dinaintea consimțământului, cât și consimțământul însuși și primirea consimțământului să se facă la singular pentru fiecare Căsătorie. Celelalte însă, inclusiv binecuvântarea nupțială, să se spună o singură dată pentru toți, la plural.
93. În timp ce toți stau în picioare, chiar și mirii, avându-i alături pe martori, celebrantul se adresează mirilor cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare:

**Preaiubiților, ați venit în casa Domnului
pentru ca voința voastră de a încheia Căsătoria
în fața slujitorului Bisericii și a comunității
să fie întărită de Domnul cu pecetea sa sfântă.
Cristos binecuvântează din belșug
dragostea voastră conjugală.
Pentru a rămâne mereu fideli unul altuia
și pentru a putea îndeplini
și celelalte îndatoriri ale Căsătoriei,**

el îi îmbogățește și îi întărește
cu un sacrament deosebit
pe cei pe care i-a consacrat deja prin sfântul Botez.
De aceea vă întreb înaintea Bisericii
despre intențiile voastre.

Întrebările dinaintea consimțământului

94. Celebrantul îi întreabă pe miri dacă au venit de bunăvoie, dacă vor fi fideli unul altuia și dacă vor să primească și să-și educe copiii; fiecare răspunde separat.

**N. și N., ați venit aici fără nici o constrângere,
ci în mod liber și din toată inima
ca să încheiați legământul Căsătoriei?
Sunteți pregătiți, mergând pe drumul Căsătoriei,
să vă iubiți și să vă respectați unul pe altul
pentru toată viața?**

Întrebarea care urmează se poate omite dacă împrejurările o cer,
de exemplu, dacă cei care se căsătoresc sunt înaintați în vârstă.

**Sunteți pregătiți să primiți cu dragoste copiii
pe care Dumnezeu va binevoi să vi-i dea
și să-i educați după legea lui Cristos și a Bisericii sale?**

Consimțământul

95. Celebrantul îi invită pe miri să-și exprime consimțământul:
**Deoarece sunteți hotărâți
să încheiați legământul sfintei Căsătorii,
dați-vă mâna dreaptă și exprimați-vă consimțământul
în fața lui Dumnezeu și a Bisericii sale.**

Mirii își dau mâna dreaptă.

96. **Mirele spune:**

**Eu, N., te iau pe tine, N., de soție
și promit că îți voi fi credincios în orice împrejurare,
fericită sau nefericită,
în caz de boală ca și în timp de sănătate,
să te iubesc și să te respect în toate zilele vieții mele.**

Mireasa spune:

**Eu, N., te iau pe tine, N., de soț
și promit că îți voi fi credincioasă în orice împrejurare,
fericită sau nefericită,
în caz de boală ca și în timp de sănătate,
să te iubesc și să te respect în toate zilele vieții mele.**

97. **Dacă din motive pastorale se consideră că este mai potrivit, celebrantul poate să ceară consimțământul mirilor prin întrebări.**

Mai întâi îl întreabă pe mire:

**N., vrei să o iei pe N. de soție
și promiți că îi vei fi credincios în orice împrejurare,
fericită sau nefericită,
în caz de boală ca și în timp de sănătate,
să o iubești și să o respecti în toate zilele vieții tale?**

Mirele răspunde:

Vreau.

Apoi preotul o întreabă pe mireasă:

**N., vrei să îl iei pe N. de soț
și promiți că îi vei fi credincioasă în orice împrejurare,
fericită sau nefericită,
în caz de boală ca și în timp de sănătate,
să-l iubești și să-l respecti în toate zilele vieții tale?**

Mireasa răspunde:

Vreau.

Primirea consimțământului

98. **Celebrantul, primind consimțământul, le spune mirilor:**
Dumnezeu, în bunătatea sa,
să întărească acest consimțământ
pe care l-ați dat înaintea Bisericii
și să binevoiască a împlini în voi binecuvântarea sa.
Ceea ce Dumnezeu unește, omul să nu despartă.

Sau:

Dumnezeul lui Abraham,
Dumnezeul lui Isaac, Dumnezeul lui Iacob,
Dumnezeul care i-a unit pe primii noștri părinți
în paradis,
să întărească în Cristos și să binecuvânteze
acest consimțământ al vostru,
pe care l-ați dat înaintea Bisericii,
pentru ca ceea ce el unește, omul să nu despartă.

99. **Celebrantul îi îndeamnă pe cei prezenți să-l preamărească pe**
Dumnezeu:
Să-l binecuvântăm pe Domnul.

Toți răspund:

Mulțumim lui Dumnezeu.

Se poate spune și o altă aclamație.

Binecuvântarea și înmânarea inelelor

100. Celebrantul spune:

**Domnul să binecuvânteze aceste inele,
pe care le veți dăruia unuia altuia
în semn de iubire și fidelitate.**

R. Amin.

Alte formule pentru binecuvântarea inelelor, la nr. 229-230.

Dacă se consideră oportun, celebrantul stropește inelele cu apă sfințită și le dă mirilor.

101. Mirele pune inelul miresei în degetul inelar al acesteia și, dacă se crede de cuviință, spune:

**N., primește acest inel
ca semn al iubirii și al fidelității mele.
În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.**

La rândul ei, mireasa pune inelul mirelui în degetul inelar al acestuia și, dacă se crede de cuviință, spune:

**N., primește acest inel
ca semn al iubirii și al fidelității mele.
În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.**

102. În acest moment, întreaga comunitate poate să înalțe un imn sau un cântec de laudă.

Rugăciunea universală

103. Apoi se face rugăciunea universală (câteva modele ale acesteia sunt propuse la nr. 251-252):

a) mai întâi, celebrantul face invitația la rugăciune;

b) urmează invocațiile rugăciunii universale cu răspunsul credincioșilor, totuși în așa fel încât invocațiile să se armonizeze cu binecuvântarea nupțială și să nu fie o dublură a acesteia;

c) dacă nu se dă sfânta Împărtășanie, urmează rugăciunea *Tatăl nostru*;

d) apoi, omițându-se rugăciunea de încheiere, celebrantul invocă binecuvântarea lui Dumnezeu asupra miresei și asupra mirelui, care nu trebuie omisă niciodată.

Binecuvântarea nupțială

104. Mirii rămân la locul lor și îngenunchează. Celebrantul continuă, cu mâinile împreunate:

**Să invocăm cu umilință binecuvântarea lui Dumnezeu
asupra acestor miri,
ca să le dea cu îndurare ajutorul său
după ce i-a îmbogățit cu sacramentul Căsătoriei.**

Alte formule la nr. 73, 241.

Toți se roagă un timp în tăcere.

105. Apoi celebrantul, stând cu fața către miri, rostește rugăciunea care urmează, cu mâinile întinse asupra lor.

Dacă împrejurările sunt de așa natură, de exemplu, dacă mirii sunt înaintați în vârstă, se pot omite cuvintele dintre paranteze, din ultimul paragraf al rugăciunii.

**Dumnezeule, care prin puterea ta
ai creat toate din nimic,
care, după ce ai rânduit începuturile a toate
și l-ai făcut pe om după chipul tău,
i-ai dăruit bărbatului un ajutor de nelipsit în femeie,
ca să nu mai fie doi, ci un singur trup,
învățându-ne că ceea ce tu ai unit
nimeni nu are dreptul să mai despartă vreodată;**

**Dumnezeule, care ai sfințit unirea dintre soți
printr-un sacrament atât de sublim,
încât ai făcut din legământul căsătoriei
un semn al tainei lui Cristos și a Bisericii;**

**Dumnezeule, prin care femeia este unită cu bărbatul,
iar familia orânduită în chip deosebit de tine
primește cea binecuvântare,
care singura nu s-a pierdut
nici prin pedeapsa păcatului strămoșesc,
nici prin cea a potopului.**

**Privește cu bunăvoință la acești slujitori ai tăi,
care, uniți prin legătura Căsătoriei,
cer să fie întăriți cu binecuvântarea ta;
trimite harul Duhului Sfânt asupra lor,
pentru ca, revărsând iubirea ta în inimile lor,
să rămână credincioși în legământul Căsătoriei.**

**Slujitoarea ta, *N.*, să fie înzestrată
cu darul iubirii și al păcii
și să urmeze exemplul femeilor sfinte
pe care le laudă Sfânta Scriptură.**

**Să se încreadă într-înșea inima soțului ei,
care, văzând în ea o însoțitoare egală
și o împreună moștenitoare a harului vieții,
să o cinstească așa cum se cuvine
și să o iubească mereu cu acea iubire
cu care Cristos și-a iubit Biserica.**

**Și acum, Doamne, te rugăm
ca acești slujitori ai tăi
să rămână statornici în credință
și în împlinirea poruncilor tale
și, fideli unul altuia,
să strălucească prin integritatea moravurilor;
întăriți cu puterea evangheliei,
să dea tuturor o bună mărturie despre Cristos;
(să fie rodnici în copii,
să fie părinți încercați în virtute;
amândoi să-i vadă pe copiii copiilor lor)
și, ajungând la bătrânețea pe care și-o doresc,
să aibă parte de viața fericiților
și de împărăția cerurilor.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

Alte formule pentru binecuvântarea nupțială la nr. 242. 244.

106. Dacă nu trebuie distribuită sfânta împărtașanie, celebrantul binecuvântează poporul imediat spunând:

C. Și pe voi toți, care sunteți aici de față,
să vă binecuvânteze atotputernicul Dumnezeu,
Tatăl și Fiul ✠ și Sfântul Duh.

R. Amin.

107. E bine ca celebrarea să se încheie cu un cântec potrivit.

Sfânta Împărtășanie

108. Dacă trebuie distribuită sfânta Împărtășanie, după ce s-a dat bine-cuvântarea nupțială celebrantul merge la locul unde se păstrează Euharistia, ia vasul sau pixida cu trupul Domnului, îl așază pe altar și îngenunchează.

109. Apoi face introducerea la rugăciunea *Tatăl nostru*, cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare:

**Îndemnați de porunca Mântuitorului
și povățuiți de învățătura sa dumnezeiască,
îndrăznim să spunem:**

Toți continuă împreună:

**Tatăl nostru, care ești în ceruri,
sfîntească-se numele tău;
vie împărăția ta;
facă-se voia ta,
precum în cer așa și pe pământ.
Pâinea noastră cea de toate zilele
dă-ne-o nouă astăzi
și ne iartă nouă greșelile noastre,
precum și noi iertăm greșiților noștri.
Și nu ne duce pe noi în ispită,
ci ne mântuiește de Cel Rău.**

110. Dacă se consideră oportun, celebrantul îi invită pe credincioși cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare:

Dăruiți-vă pacea.

Mirii și toți ceilalți își exprimă pacea și dragostea reciprocă.

111. După aceea, celebrantul îngenunchează, ia ostia și, ținând-o ridicată puțin deasupra vasului sau a pixidei, cu fața către cei care urmează să se împărtășească, spune:

**Iată Mielul lui Dumnezeu,
care ia asupra sa păcatele lumii.
Feriți cei chemați la ospățul Mielului.**

Cei care urmează a se împărtăși, continuă:

**Doamne, nu sunt vrednic
să intri sub acoperământul meu,
dar spune numai un cuvânt
și se va tămădui sufletul meu.**

112. Apoi merge la cei care urmează să se împărtășească și spune, arătând fiecăruia dintre ei ostia puțin ridicată:

Trupul lui Cristos.

Cel care se împărtășește răspunde:

Amin.

Și primește Împărtășania.

113. În timp ce se dă Împărtășania, dacă se consideră oportun, se poate cânta ceva potrivit.

114. După ce s-a dat Împărtășania, dacă se consideră oportun, se poate păstra un timp de tăcere sau se poate cânta un psalm sau un cântec de laudă.

115. În continuare, celebrantul spune această rugăciune:

Să ne rugăm.

După ce am luat parte la masa ta,

te rugăm, Doamne,

ca aceia care se unesc prin sacramentul Căsătoriei

să-ți rămână mereu fideli

și să vestească oamenilor numele tău.

Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

Încheierea celebrării

116. Ritul se încheie cu binecuvântarea mirilor și a poporului, fie cu formula simplă *Să vă binecuvânteze*, fie cu una dintre formulele care se găsesc mai jos la nr. 248-250.

117. La sfârșitul celebrării, martorii și celebrantul semnează actul Căsătoriei. Semnarea poate avea loc fie în sacristie, fie în fața poporului, totuși să nu se facă pe altar.

CAPITOLUL III

RITUALUL CELEBRĂRII CĂSĂTORIEI ÎN FAȚA UNUI ASISTENT LAIC

118. Când Căsătoria, conform normei despre care s-a tratat la nr. 25, se celebrează în fața unui asistent laic, se folosește ritualul descris aici.
119. Laicul, care primește de la episcopul diecezan facultatea de a îndeplini oficiul de asistent la celebrarea Căsătoriei, să se îngrijească atât de instruirea catehetică a mirilor, cât și de pregătirea lor spirituală. E datoria lui să orânduiască tot ce privește dispozițiile dreptului, riturile, rugăciunile, lecturile, participarea comunității, astfel încât ritul sacramentului Căsătoriei să se desfășoare în mod corect, conștient și cu folos. Asistentul laic nu îndeplinește doar funcția de a primi consimțământul celor care se căsătoresc, ci conduce întreaga celebrare a Căsătoriei.
120. În mod obișnuit, ritul are loc în biserică.
Asistentul să îmbrace o haină care se potrivește cu acest oficiu sau care este aprobată de episcop.

RITURILE INTRODUCTIVE

121. După ce poporul s-a adunat și totul a fost pregătit, asistentul, însoțit de ministranți, îi primește pe miri și îi salută.
122. Apoi, cu mâinile împreunate, spune:
**Binecuvântat să fie Dumnezeu,
Părintele a toată mângâierea,
care a fost îndurător cu noi.**

Toți răspund:

T. Amin.

Sau:

Binecuvântat să fie Dumnezeu în veci.

Sau în alt mod potrivit.

123. Asistentul li se adresează cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare spre a le dispune sufletele la celebrarea Căsătoriei:

**Fraților preaiubiți,
am venit cu bucurie în casa Domnului
ca să celebrăm acest sacrament
și să fim alături de **N. și N.**
în ziua în care vor să-și întemeieze o casă proprie.
Acest moment are pentru ei o însemnătate deosebită.
De aceea îi înconjurăm
cu sentimentele de dragoste și de prietenie
ale inimii noastre,
precum și cu rugăciunea noastră fraternă.
Împreună cu ei, să ascultăm cu atenție
cuvântul pe care ni-l adresează astăzi Dumnezeu.
Apoi, împreună cu sfânta Biserică,
prin Cristos Domnul nostru,
să ne rugăm cu umilință lui Dumnezeu Tatăl,
ca să-i ocrotească cu bunătate pe acești slujitori ai săi
care se căsătoresc,
să-i binecuvânteze și să-i păstreze mereu uniți.**

124. **Sau:**

****N. și N.,** Biserica ia parte la bucuria voastră
și vă îmbrățișează cu dragă inimă
împreună cu rudele și prietenii voștri,
acum când, în fața lui Dumnezeu, Tatăl nostru,
doriți să vă uniți pentru toată viața.
Să vă asculte Dumnezeu în ziua bucuriei voastre.
Să vă trimită ajutor din cer și să vă ocrotească.
Să vă dea după inima voastră
și să vă împlinească toate rugăciunile.**

LITURGIA CUVÂNTULUI

125. Lectorul sau unul dintre cei prezenți sau însuși asistentul citește un text dintre cele propuse mai sus la nr. 56 sau altul dintre lecturile indicate mai jos (nr. 179-222). Se pot citi una sau două lecturi, după cum se va crede de cuviință. Întotdeauna să fie aleasă cel puțin o lectură care vorbește în mod explicit despre Căsătorie. Lectura evanghelică este introdusă astfel:

Ascultați, fraților, cuvintele sfintei Evanghelii după N.

E bine ca asistentul să adreseze un îndemn ori să citească omilia încredințată de episcop sau de paroh.

CELEBRAREA CĂSĂTORIEI

126. Dacă se întâmplă să se celebreze împreună două sau mai multe Căsătorii, atât întrebările dinaintea consimțământului, cât și consimțământul însuși și primirea consimțământului să se facă la singular pentru fiecare Căsătorie. Celelalte însă, inclusiv binecuvântarea nupțială, să se spună o singură dată pentru toți, la plural.
127. După îndemn, în timp ce toți stau în picioare, chiar și mirii, avându-i alături pe martori, asistentul se adresează mirilor:

**Preaiubiților,
ați venit aici pentru ca voința voastră de a încheia
Căsătoria în fața mea,
care am fost delegat de episcopul nostru ca asistent,
și în fața comunității Bisericii
să fie întărită de Domnul cu pecetea sa sfântă.
Cristos binecuvântează din belșug
dragostea voastră conjugală.**

Pentru a rămâne mereu fideli unul altuia și pentru a putea îndeplini și celelalte îndatoriri ale Căsătoriei, el îi îmbogățește și îi întărește cu un sacrament deosebit pe cei pe care i-a consacrat deja prin sfântul Botez. De aceea vă întreb înaintea Bisericii despre intențiile voastre.

Întrebările dinaintea consimțământului

128. Asistentul îi întreabă pe miri dacă au venit de bunăvoie, dacă vor fi fideli unul altuia și dacă vor să primească și să-și educe copiii; fiecare răspunde separat.

N. și N., ați venit aici fără nici o constrângere, ci în mod liber și din toată inima ca să încheiați legământul Căsătoriei? Sunteți pregătiți, mergând pe drumul Căsătoriei, să vă iubiți și să vă respectați unul pe altul pentru toată viața?

Întrebarea care urmează se poate omite dacă împrejurările o cer, de exemplu, dacă cei care se căsătoresc sunt înaintați în vârstă.

Sunteți pregătiți să primiți cu dragoste copiii pe care Dumnezeu va binevoi să vi-i dea și să-i educați după legea lui Cristos și a Bisericii sale?

Consimțământul

129. Asistentul îi invită pe miri să-și exprime consimțământul:
Deoarece sunteți hotărâți să încheiați legământul sfintei Căsătorii, dați-vă mâna dreaptă și exprimați-vă consimțământul în fața lui Dumnezeu și a Bisericii sale.
 Mirii își dau mâna dreaptă.

130. **Mirele spune:**

**Eu, N., te iau pe tine, N., de soție
și promit că îți voi fi credincios
în orice împrejurare,
fericită sau nefericită, în caz de boală
ca și în timp de sănătate,
să te iubesc și să te respect
în toate zilele vieții mele.**

Mireasa spune:

**Eu, N., te iau pe tine, N., de soț
și promit că îți voi fi credincioasă
în orice împrejurare,
fericită sau nefericită, în caz de boală
ca și în timp de sănătate,
să te iubesc și să te respect
în toate zilele vieții mele.**

131. **Dacă din motive pastorale se consideră că este mai potrivit, asistentul poate să ceară consimțământul mirilor prin întrebări.**

Mai întâi îl întreabă pe mire:

**N., vrei să o iei pe N. de soție
și promiți că îi vei fi credincios în orice împrejurare,
fericită sau nefericită, în caz de boală
ca și în timp de sănătate,
să o iubești și să o respecti în toate zilele vieții tale?**

Mirele răspunde:

Vreau.

Apoi asistentul o întreabă pe mireasă:

N., vrei să îl iei pe **N.** de soț
și promiți că îi vei fi credincioasă în orice împrejurare,
fericită sau nefericită, în caz de boală
ca și în timp de sănătate,
să-l iubești și să-l respecti în toate zilele vieții tale?

Mireasa răspunde:

Vreau.

Primirea consimțământului

132. Asistentul, primind consimțământul, le spune mirilor:

Dumnezeu, în bunătatea sa,
să întărească acest consimțământ
pe care l-ați dat înaintea Bisericii
și să binevoiască a împlini în voi binecuvântarea sa.
Ceea ce Dumnezeu unește, omul să nu despartă.

Sau:

Dumnezeul lui Abraham,
Dumnezeul lui Isaac, Dumnezeul lui Iacob,
Dumnezeul care i-a unit pe primii noștri părinți
în paradis,
să întărească în Cristos și să binecuvânteze
acest consimțământ al vostru,
pe care l-ați dat înaintea Bisericii,
pentru ca ceea ce el unește, omul să nu despartă.

133. Asistentul îi îndeamnă pe cei prezenți să-l preamărească pe Dumnezeu:
Să-l binecuvântăm pe Domnul.

Toți răspund:

Mulțumim lui Dumnezeu.

Se poate spune și o altă aclamație.

Binecuvântarea și înmânarea inelelor

134. Asistentul, cu mâinile împreunate, spune această rugăciune:

**Domnul să binecuvânteze aceste inele,
pe care le veți dăruia unuia altuia
în semn de iubire și fidelitate.**

R. Amin.

Dacă se consideră oportun, stropește inelele cu apă sfințită și le dă mirilor.

135. Mirele pune inelul miresei în degetul inelar al acesteia și, dacă se crede de cuviință, spune:

**N., primește acest inel
ca semn al iubirii și al fidelității mele.
În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.**

La rândul ei, mireasa pune inelul mirelui în degetul inelar al acestuia și, dacă se crede de cuviință, spune:

**N., primește acest inel
ca semn al iubirii și al fidelității mele.
În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.**

136. În acest moment, întreaga comunitate poate să înalțe un imn sau un cântec de laudă.

Rugăciunea universală

137. Apoi se face rugăciunea universală (câteva modele ale acesteia sunt propuse la nr. 251-252).

138. După invocații, dacă se dă sfânta Împărtășanie, se spune imediat binecuvântarea nupțială (nr. 139). Dacă însă nu se dă sfânta Împărtășanie, asistentul continuă cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare:

**Să-l invocăm pe Dumnezeu Tatăl,
care îi vrea pe fiii săi una în dragoste,
cu rugăciunea familiei lui Dumnezeu,
pe care ne-a învățat-o Domnul nostru Isus Cristos:**

Toți continuă împreună:

**Tatăl nostru, care ești în ceruri,
sfîntească-se numele tău;
vie împărăția ta;
facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pămînt.
Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi
și ne iartă nouă greșelile noastre,
precum și noi iertăm greșiților noștri.
Și nu ne duce pe noi în ispită,
ci ne mîntuiește de Cel Rău.**

Binecuvîntarea nupțială

139. *Asistentul, cu mâinile împreunate, continuă:*

**Să invocăm cu umilință binecuvîntarea lui Dumnezeu
asupra acestor miri,
ca să le dea cu îndurare ajutorul său
după ce i-a îmbogățit cu sacramentul Căsătoriei.**

Toți se roagă un timp în tăcere.

140. *Apoi, asistentul spune, cu mâinile împreunate asupra mirilor care stau
în genunchi, rugăciunea binecuvîntării nupțiale, cu participarea tuturor:*

**Binecuvîntat să fii tu, Dumnezeule Tată atotputernic,
care ai voit să-l ridici la o demnitate atît de mare
pe omul creat din darul îndurării tale,
încât în unirea dintre bărbat și femeie
să lași o imagine adevărată a iubirii tale.**

Toți:

Binecuvântat să fie Dumnezeu.

Asistentul:

**Binecuvântat să fii tu,
Dumnezeule Fiule unul-născut, Isuse Cristoase,
care în legământul conjugal al credincioșilor tăi
ai voit să arăți taina iubirii tale față de Biserică,
pentru care te-ai oferit ca să fie sfântă și nepătată.**

Toți:

Binecuvântat să fie Dumnezeu.

Asistentul:

**Binecuvântat să fii tu,
Dumnezeule Duhule Sfânt Mângâietorule,
dătătorul a toată sfințenia și înfăptuitorul unității,
care locuiești în fiii iubirii,
ca să păstreze cu grijă unitatea în legătura păcii.**

Toți:

Binecuvântat să fie Dumnezeu.

Asistentul:

Doamne, păstrează-i pe acești slujitori ai tăi **N. și **N.**,
pe care i-ai unit în sacramentul Căsătoriei,
în armonia iubirii reciproce,
pentru ca, în timp ce se bucură de darul căsniciei,
să înzestreze cu copii familia umană,
să îmbogățească sfânta Biserică
și să se arate în lume ca martorii tăi.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

Sau:

Privește, Doamne, la acești slujitori ai tăi **N. și N.,
și fă ca, încrezându-se numai în tine,
să primească darurile harului tău,
să păstreze unirea în iubire,
și la sfârșitul acestei vieți
să merite a primi, împreună cu copiii lor,
bucuriile fericirii veșnice.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

Apoi, dacă nu se distribuie sfânta Împărtășanie, se face încheierea celebrării (nr. 149).

Sfânta Împărtășanie

141. Dacă se distribuie sfânta Împărtășanie, după binecuvântarea nupțială, asistentul merge la locul unde se păstrează Euharistia, ia vasul sau pixida cu trupul Domnului, îl așază pe altar și îngenunchează.
142. Apoi face introducerea la rugăciunea *Tatăl nostru*, cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare:

**Îndemnați de porunca Mântuitorului
și povățuiți de învățătura sa dumnezeiască,
îndrăznim să spunem:**

Toți continuă împreună:

**Tatăl nostru, care ești în ceruri,
sfîntească-se numele tău;
vie împărăția ta;
facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ.
Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi
și ne iartă nouă greșelile noastre,**

**precum și noi iertăm greșităilor noștri.
Și nu ne duce pe noi în ispită,
ci ne mântuiește de Cel Rău.**

143. Dacă se consideră oportun, îi invită pe credincioși cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare:

Dăruiți-vă pacea.

Mirii și toți ceilalți își exprimă pacea și dragostea reciprocă.

144. După aceea, asistentul îngenunchează, ia ostia și, ținându-o ridicată puțin deasupra vasului sau a pixidei, cu fața către cei care urmează să se împărtășească, spune:

**Iată Mielul lui Dumnezeu,
care ia asupra sa păcatele lumii.
Fericiti cei chemați la ospățul Mielului.**

Cei care urmează a se împărtăși, continuă:

**Doamne, nu sunt vrednic
să intri sub acoperământul meu,
dar spune numai un cuvânt
și se va tămădui sufletul meu.**

145. Dacă se împărtășește și asistentul, spune în șoaptă:

**Trupul lui Cristos să mă păzească
pentru viața cea veșnică.**

Și se împărtășește respectuos cu trupul Domnului.

146. Apoi ia vasul sau pixida, merge la cei care urmează să se împărtășească și, arătând fiecăruia dintre ei ostia puțin ridicată, spune:

Trupul lui Cristos.

Cel care se împărtășește răspunde:

Amin.

Și primește Împărtășania.

147. În timp ce se dă Împărtășania, dacă se consideră oportun, se poate cânta ceva potrivit.
148. După ce s-a dat Împărtășania, dacă se consideră oportun, se poate păstra un timp de tăcere sau se poate cânta un psalm sau un cântec de laudă.
149. În continuare, asistentul spune această rugăciune:
Să ne rugăm.
După ce am luat parte la masa ta, te rugăm, Doamne,
ca aceia care se unesc prin sacramentul Căsătoriei
să-ți rămână mereu fideli
și să vestească oamenilor numele tău.
Prin Cristos Domnul nostru.
- R.** Amin.

Încheierea celebrării

150. Asistentul încheie ritul, însemnându-se cu sfânta cruce și spunând:
Dumnezeu să ne umple de bucurie și speranță
pe noi cei care credem.
Pacea lui Cristos să ne înveselească inimile.
Duhul Sfânt să reverse în noi darurile sale.
- Toți răspund:
Amin.
151. E bine ca celebrarea să se încheie cu un cântec potrivit. La sfârșitul celebrării, martorii și asistentul semnează actul Căsătoriei. Semnarea poate avea loc fie în sacristie, fie în fața poporului, totuși să nu se facă pe altar.

CAPITOLUL IV

RITUALUL CELEBRĂRII CĂSĂTORIEI ÎNTRE O PERSOANĂ CATOLICĂ ȘI UN CATEHUMEN SAU O PERSOANĂ NEBOTEZATĂ

- 152.** Ori de câte ori Căsătoria se încheie între o persoană catolică și o persoană care este în perioada catehumenatului sau nebotezată, sau între două persoane care sunt în perioada catehumenatului, sau între o persoană care este în perioada catehumenatului și o persoană nebotezată, celebrarea se face în Biserică sau în alt loc potrivit, după următorul ritual.

Ritualul care este propus aici trebuie urmat de preot sau de diaconul care a primit delegație de la ordinariul locului sau de la paroh pentru a asista și a binecuvânta în numele Bisericii Căsătoriile care se celebrează.

Dacă, potrivit normei despre care a fost vorba la nr. 25, Căsătoria este celebrată în fața unui asistent laic, delegat în acest scop de către episcopul diecezan, să se păstreze același ritual, schimbându-se la binecuvântarea nupțială ceea ce se cere schimbat. Asistentul să îmbrace o haină care se potrivește cu acest oficiu sau care este aprobată de episcop.

RITUL PRIMIRII

- 153.** La ora fixată, cel care prezidează, îmbrăcat, dacă este preot sau diacon, cu albă și stolă, sau chiar cu pluvial (sau cu dalmatică în cazul diaconului), de culoare albă sau de culoarea sărbătorii, merge împreună cu ministranții la ușa bisericii sau la locul stabilit, unde îi primește pe miri și îi salută.

Apoi, împreună cu ministranții, mirii, martorii și toți cei prezenți se îndreaptă spre locul destinat fiecăruia.

- 154.** În continuare, cel care prezidează li se adresează cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare spre a le dispune sufletele la celebrarea Căsătoriei.

**N. și N., Biserica ia parte la bucuria voastră
și vă îmbrățișează cu dragă inimă
împreună cu rudele și prietenii voștri,
acum când doriți să vă uniți pentru toată viața.
Pentru cei care cred,
Dumnezeu este izvorul iubirii și al fidelității,
pentru că Dumnezeu este iubire.
De aceea să ascultăm cu atenție cuvântul lui
și să-l rugăm cu umilință
să vă dea după inima voastră
și să vă împlinească toate rugăciunile.**

155. Dacă împrejurările o cer, celebrarea Căsătoriei începe cu liturgia cuvântului, omițându-se ritul primirii.

LITURGIA CUVÂNTULUI

156. Urmează, ca de obicei, liturgia cuvântului, luându-se textele propuse mai sus la nr. 56 sau altele dintre lecturile indicate mai jos (nr. 179-222). Se pot citi una sau două lecturi. Dacă din cauza împrejurărilor se consideră mai oportun, se poate citi o singură lectură. Întotdeauna să fie aleasă cel puțin o lectură care vorbește în mod explicit despre Căsătorie.

Când lipsește preotul sau diaconul, lectura evanghelică este introdusă astfel:

Ascultați, fraților, cuvintele sfintei Evanghelii după N.

157. În continuare, să se țină omilia din textul sacru, care să țină seama de îndatoririle și condiția soților și de celelalte împrejurări. E bine ca asistentul laic să adreseze un îndemn ori să citească omilia încredințată de episcop sau de paroh.

CELEBRAREA CĂSĂTORIEI

158. În timp ce toți stau în picioare, chiar și mirii, avându-i alături pe martori, cel care prezidează se adresează mirilor cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare:

**Preaiubiților,
ați venit aici pentru ca voința voastră
de a încheia Căsătoria
în fața slujitorului Bisericii
(în fața mea care am fost delegat
de episcopul nostru ca asistent)
și a comunității
să fie întărită de Domnul cu pecetea sa sfântă.
El îmbogățește și întărește iubirea voastră
cu binecuvântarea sa,
ca să rămâneți mereu fideli unul altuia
și ca să îndepliniți și celelalte îndatoriri
ale Căsătoriei.
De aceea vă întreb în fața comunității
despre intențiile voastre:**

Întrebările dinaintea consimțământului

159. Cel care prezidează îi întreabă pe miri dacă au venit de bunăvoie, dacă vor fi fideli unul altuia și dacă vor să primească și să-și educe copiii; fiecare răspunde separat.

**N. și N., ați venit aici fără nici o constrângere,
ci în mod liber și din toată inima
ca să încheiați legământul Căsătoriei?**

**Sunteți pregătiți, mergând pe drumul Căsătoriei,
să vă iubiți și să vă respectați unul pe altul
pentru toată viața?**

Întrebarea care urmează se poate omite dacă împrejurările o cer, de exemplu, dacă cei care se căsătoresc sunt înaintați în vârstă.

Sunteți pregătiți să primiți cu dragoste copiii pe care Dumnezeu va binevoi să vi-i dea și să-i educați după legea lui Cristos și a Bisericii sale?

Consimțământul

160. **Cel care prezidează îi invită pe miri să-și exprime consimțământul:**
Deoarece sunteți hotărâți să încheiați legământul sfintei Căsătorii, dați-vă mâna dreaptă și exprimați-vă consimțământul în fața lui Dumnezeu și a Bisericii sale.

Mirii își dau mâna dreaptă.

161. **Mirele spune:**

Eu, N., te iau pe tine, N., de soție și promit că îți voi fi credincios în orice împrejurare, fericită sau nefericită, în caz de boală ca și în timp de sănătate, să te iubesc și să te respect în toate zilele vieții mele.

Mireasa spune:

Eu, N., te iau pe tine, N., de soț și promit că îți voi fi credincioasă în orice împrejurare, fericită sau nefericită, în caz de boală ca și în timp de sănătate, să te iubesc și să te respect în toate zilele vieții mele.

162. Dacă din motive pastorale se consideră că este mai potrivit, cel care prezidează poate să ceară consimțământul mirilor prin întrebări. Mai întâi îl întreabă pe mire:

**N., vrei să o iei pe N. de soție
și promiți că îi vei fi credincios în orice împrejurare,
fericită sau nefericită,
în caz de boală ca și în timp de sănătate,
să o iubești și să o respecti în toate zilele vieții tale?**

Mirele răspunde:

Vreau.

Apoi preotul o întreabă pe mireasă:

**N., vrei să îl iei pe N. de soț
și promiți că îi vei fi credincioasă în orice împrejurare,
fericită sau nefericită,
în caz de boală ca și în timp de sănătate,
să-l iubești și să-l respecti în toate zilele vieții tale?**

Mireasa răspunde:

Vreau.

Primirea consimțământului

163. Cel care prezidează, primind consimțământul, le spune mirilor:

**Dumnezeu, în bunătatea sa,
să întărească acest consimțământ
pe care l-ați dat înaintea Bisericii
și să binevoiască a împlini în voi binecuvântarea sa.
Ceea ce Dumnezeu unește, omul să nu despartă.**

Sau:

**Dumnezeul lui Abraham, Dumnezeul lui Isaac,
Dumnezeul lui Iacob,
Dumnezeul care i-a unit pe primii noștri părinți
în paradis,
să întărească în Cristos și să binecuvânteze
acest consimțământ al vostru,
pe care l-ați dat înaintea Bisericii,
pentru ca ceea ce el unește, omul să nu despartă.**

164. Cel care prezidează îi îndeamnă pe cei prezenți să-l preamărească pe Dumnezeu:

Să-l binecuvântăm pe Domnul.

Toți răspund:

Mulțumim lui Dumnezeu.

Se poate spune și o altă aclamație.

Binecuvântarea și înmânarea inelelor

165. Binecuvântarea și înmânarea inelelor se pot omite, dacă împrejurările recomandă acest lucru. Dacă însă se mențin, preotul (sau diaconul) spune:

**Domnul să binecuvânteze ✕ aceste inele,
pe care le veți dăruia unul altuia
în semn de iubire și fidelitate.**

R. Amin.

Alte formule pentru binecuvântarea inelelor, la nr. 229-230.

166. Asistentul laic spune aceleași cuvinte, cu mâinile împreunate, fără a face semnul crucii:

**Domnul să binecuvânteze aceste inele,
pe care le veți dărui unul altuia
în semn de iubire și fidelitate.**

R. Amin.

Dacă se consideră oportun, stropește inelele cu apă sfințită și le dă mirilor.

167. Mirele pune inelul miresei în degetul inelar al acesteia și, dacă se crede de cuviință, spune:

**N., primește acest inel
ca semn al iubirii și al fidelității mele.**

Dacă este creștin, poate să adauge:

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

La rândul ei, mireasa pune inelul mirelui în degetul inelar al acestuia și, dacă se crede de cuviință, spune:

**N., primește acest inel
ca semn al iubirii și al fidelității mele.**

Dacă este creștină, poate să adauge:

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

168. În acest moment, întreaga comunitate poate să înalțe un imn sau un cântec de laudă.

Rugăciunea universală

169. Apoi se face rugăciunea universală (câteva modele ale acesteia sunt propuse la nr. 251-252).

170. După invocații, cel care prezidează continuă cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare:

Cei care sunt creștini să-l invoce pe Dumnezeu Tatăl, care vrea ca fiii săi să fie uniți în dragoste, cu rugăciunea familiei lui Dumnezeu, pe care ne-a învățat-o Domnul nostru Isus Cristos.

Toți creștinii continuă:

**Tatăl nostru, care ești în ceruri,
sfîntească-se numele tău;**

vie împărăția ta;

facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ.

**Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi
și ne iartă nouă greșelile noastre,
precum și noi iertăm greșiților noștri.**

**Și nu ne duce pe noi în ispită,
ci ne mântuiește de Cel Rău.**

Binecuvântarea nupțială

171. De obicei se spune binecuvântarea nupțială pentru miri. Totuși se poate omite, dacă împrejurările recomandă acest lucru, și în locul binecuvântării nupțiale se spune rugăciunea indicată mai jos la nr. 174. Dacă se consideră oportun, mirii îngenunchează la locul lor. Preotul (sau diaconul), cu mâinile împreunate, continuă:

**Să invocăm cu umilință binecuvântarea lui Dumnezeu
asupra acestor miri,**

ca să le dea cu îndurare ajutorul său

după ce i-a îmbogățit cu legământul Căsătoriei.

Toți se roagă un timp în tăcere.

172. Apoi preotul (sau diaconul), stând cu fața către miri, cu mâinile întinse asupra lor, continuă:

**Părinte sfânt, ziditorul lumii întregi,
care ai făcut bărbatul și femeia după chipul tău
și ai voit să copleșești familia lor
cu binecuvântarea ta:
te rugăm cu umilință pentru acești slujitori ai tăi,
care se unesc astăzi prin legământul Căsătoriei.**

**Să coboare cu îmbelșugare binecuvântarea ta,
Doamne, asupra acestei mirese **N.**,
și asupra însoțitorului ei de viață **N.**,
iar puterea Duhului Sfânt
să înflăcăreze de sus inimile lor,
pentru ca, bucurându-se de darul reciproc al căsniciei,
să strălucească prin integritatea moravurilor
(și să fie părinți încercați în virtute).**

**Să te laude pe tine, Doamne, în momentele de veselie
și să te caute în momentele de întristare;
să se bucure că ești aproape de ei în suferințe
ca să-i susții
și să te simtă că ești alături de ei în nevoi
ca să-i mângâi;
și, după o viață lungă și fericită,
să ajungă în împărăția cerurilor
împreună cu prietenii care îi înconjoară.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

173. Dacă prezidează un asistent laic, spune, cu mâinile împreunate:
**Binecuvântat ești, Doamne Dumnezeule,
Creatorul și păstrătorul neamului omenesc,
care în unirea dintre bărbat și femeie
ne-ai lăsat o imagine adevărată a iubirii tale.**

**Să coboare cu îmbelșugare binecuvântarea ta,
Doamne, asupra acestei mirese N.,
și asupra însoțitorului ei de viață N.,
iar puterea Duhului Sfânt
să înflăcăreze de sus inimile lor,
pentru ca, bucurându-se de darul reciproc al căsniciei,
să strălucească prin integritatea moravurilor
(și să fie părinți încercați în virtute).**

**Să te laude pe tine, Doamne, în momentele de veselie
și să te caute în momentele de întristare;
să se bucure că ești aproape de ei în suferințe
ca să-i susții
și să te simtă că ești alături de ei în nevoi
ca să-i mângâi;
și, după o viață lungă și fericită,
să ajungă în împărăția cerurilor
împreună cu prietenii care îi înconjoară.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

174. Când, din cauza împrejurărilor, binecuvântarea nupțială se omite, se spune această rugăciune pentru miri:

**Ascultă, Doamne, rugăciunile noastre
și ocrotește cu bunătate orânduielele
prin care ai voit să se propage neamul omenesc,
pentru ca ceea ce este unit de tine
să se păstreze cu ajutorul tău.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

ÎNCHEIEREA CELEBRĂRII

175. Preotul (sau diaconul) binecuvântează poporul spunând:
**Și pe voi toți, care sunteți aici de față,
să vă binecuvânteze atotputernicul Dumnezeu,
Tatăl și Fiul ✠ și Sfântul Duh.**

R. Amin.

-
176. Dacă prezidează un asistent laic, poate să încheie celebrarea, însemnându-se cu sfânta cruce și spunând:

**Dumnezeu să ne umple de bucurie și speranță
pe noi cei care credem.
Pacea lui Cristos să ne înveselească inimile.
Duhul Sfânt să reverse în noi darurile sale.**

Toți răspund:

Amin.

-
177. E bine ca celebrarea să se încheie cu un cântec potrivit.

178. La sfârșitul celebrării, martorii și celebrantul semnează actul Căsătoriei. Semnarea poate avea loc fie în sacristie, fie în fața popoului, totuși să nu se facă pe altar.

CAPITOLUL V

DIFERITE TEXTE PENTRU CELEBRAREA CĂSĂTORIEI ȘI A LITURGHIEI PENTRU MIRI

I. LECTURI BIBLICE

La Liturghia „pentru miri” și la Căsătoriile celebrate în afara Liturghiei, se pot folosi pericopele care urmează. Întotdeauna să fie aleasă cel puțin o lectură care vorbește în mod explicit despre Căsătorie. Aceste lecturi sunt indicate printr-un asterisc.

LECTURI DIN VECHIUL TESTAMENT

* 179. *Bărbat și femeie i-a creat.*

Citire din cartea Genezei **1,26-28.31a**

26 **D**umnezeu a zis:

„Să-l facem pe om după chipul și asemănarea noastră, ca să stăpânească peștii mării, păsările cerului, animalele domestice, toate fiarele sălbatice și toate vietățile care se târăsc pe pământ”.

27 Și l-a făcut Dumnezeu pe om după chipul său; l-a creat după chipul lui Dumnezeu; bărbat și femeie i-a creat.

28 Dumnezeu i-a binecuvântat, zicând: „Fiți rodnici, înmulțiți-vă, umpleți pământul și supuneți-l; stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului, peste toate animalele, peste toate vietățile care se mișcă pe pământ”.

31 Dumnezeu a privit toate cele pe care le făcuse și iată că erau foarte bune.

Cuvântul Domnului

* 180.

Vor fi amândoi un singur trup.

Citire din cartea Genezei

2,18-24

Domnul Dumnezeu a zis:¹⁸ „Nu este bine ca omul să fie singur.

Îi voi face un ajutor asemenea lui”.

¹⁹ Domnul Dumnezeu a plămădit din pământ toate fiarele câmpului și toate păsările cerului și le-a adus la Adam ca să vadă ce nume avea să le dea. Și numele pe care avea să-l dea Adam fiecărei viețuitoare, acela trebuia să rămână.²⁰ Adam a pus deci nume tuturor animalelor, păsărilor cerului și tuturor fiarelor câmpului. Dar între ele n-a găsit nici un ajutor potrivit lui.²¹ Atunci Domnul Dumnezeu a trimis un somn adânc asupra lui Adam.

Și, după ce a adormit el, Domnul a luat una dintre coastele lui și a închis carnea la loc.

²² Domnul Dumnezeu a plămădit o femeie din coasta pe care o luase din Adam și a adus-o la Adam.²³ Atunci Adam a zis:
„Iată, în sfârșit, os din oasele mele și carne din carnea mea. Aceasta se va numi femeie, pentru că din bărbat a fost luată”.²⁴ De aceea, va lăsa bărbatul pe tatăl și pe mama sa și se va uni cu femeia sa și vor fi amândoi un singur trup.*Cuvântul Domnului*

- * 181. *Așa de mult a iubit-o Isaac pe Rebeca,
încât a fost mângâiat pentru pierderea mamei sale.*

Citire din cartea Genezei 24,48-51.58-67

**În zilele acelea,
slujitorul lui Abraham i-a zis lui Laban:**

- 48** „L-am binecuvântat pe Domnul Dumnezeu stăpânului meu, Abraham,
că m-a călăuzit pe calea cea dreaptă,
ca să o iau pe fiica fratelui stăpânului meu pentru fiul său.
- 49** Așadar, dacă voiți să arătați milă și bunăvoință față de stăpânul meu, spuneți-mi;
dacă nu, spuneți-mi iarăși,
ca să apuc la dreapta sau la stânga”.
- 50** Laban și Betuel au luat cuvântul și au spus:
„De la Domnul vine lucrul acesta:
noi nu-ți mai putem spune nici rău, nici bine.
- 51** Iată, Rebeca este înaintea ta;
ia-o și du-te, ca să fie soția fiului stăpânului tău,
cum a spus Domnul”.
- 58** Au chemat-o pe Rebeca și i-au spus:
„Vrei să te duci cu omul acesta?”
Ea a răspuns: „Da, vreau!”
- 59** Și au lăsat-o pe Rebeca, sora lor,
să plece cu doica ei, cu slujitorul lui Abraham
și cu însoțitorii lui.
- 60** Au binecuvântat-o pe Rebeca și i-au spus:
„O, sora noastră, să ajungi mamă a mii și zeci de mii,
și urmașii tăi să stăpânească cetățile dușmanilor lor”.

- 61** Rebeca s-a sculat împreună cu slujitoarele ei,
au încălecat pe cămile și l-au urmat pe omul acela.
Slujitorul a luat-o pe Rebeca și a plecat.
- 62** Într-o zi, Isaac s-a întors de la fântâna Lahai-Roi,
căci locuia în ținutul Negheb.
- 63** Către seară, a ieșit la câmp, să se plimbe;
când și-a ridicat ochii,
a văzut venind spre el niște cămile.
- 64** Rebeca și-a ridicat și ea ochii,
l-a văzut pe Isaac, a coborât de pe cămilă
- 65** și l-a întrebat pe servitor:
„Cine este bărbatul acela care vine pe câmp
în întâmpinarea noastră?”
Servitorul i-a răspuns: „E stăpânul meu!”
Atunci ea și-a luat vălul și și-a acoperit fața.
- 66** Servitorul i-a relatat lui Isaac tot ce făcuse.
- 67** Isaac a condus-o pe Rebeca în cortul mamei sale, Sara,
s-a căsătorit cu ea și așa i-a devenit soție.
Isaac a îndrăgit-o și astfel i-a fost alinată durerea pri-
cinuită de pierderea mamei sale.

Cuvântul Domnului

- * 182. *Domnul cerului să te binecuvânteze, copilul meu,
să se arate îndurător și să-ți dăruiască pacea.*

Citire din cartea lui Tobia

7,6-14

In zilele acelea,

6 Raguel s-a aruncat la gâtul lui Tobia,

l-a sărutat și a plâns.

7 Apoi a vorbit și a zis:

„Binecuvântat să fii, copilul meu!

Tu ești fiul unui om foarte bun și cinstit.

Ce nefericire că un om drept și făcător de bine a orbit!”

Și l-au podidit lacrimile pe grumazul lui Tobia, fiul fratelui său.

8 Și a plâns și Edna, femeia lui, și fiica lui, Sara.

9 Raguel a luat un berbec dintre oile lui

și a pregătit un ospăț.

Și, după ce s-au spălat și s-au purificat,

când i-a invitat să se așeze la masă,

Tobia i-a spus lui Rafael:

„Frate Azaria, spune-i lui Raguel să mi-o dea mie pe Sara, sora mea.”

10 Raguel a auzit cuvântul acesta și i-a spus tânărului:

„Mănâncă și bea și îți va fi bine în noaptea aceasta.

Căci nu este om care să fi putut să o primească pe

Sara, fiica mea,

în afară de tine, frate.

La fel, nici mie nu mi-a fost permis

să o dau altui bărbat în afară de tine,

care ești ruda mea.

Am să-ți spun adevărul, fiule.

- ¹¹ Am dat-o de soție la șapte bărbați,
dar toți au murit în noaptea în care au intrat la ea.
Dar acum, fiule, mănâncă și bea și Domnul va avea
grijă de voi”.

Atunci, Tobia a zis:

„Nu voi mânca și nu voi bea nimic până când nu vei
aproba ceea ce ți-am cerut”.

Raguel i-a spus: „De acord; îți va fi dată,
după învățătura cărții lui Moise,
pentru că a fost hotărât de cer ca ea să-ți fie dată ție.
Ia-o pe sora ta de soție.

De acum înainte tu îi vei fi ei frate și ea îți va fi soră.
Ea îți este dată de acum și până în veac.

Și Domnul cerului să aibă bunăvoință față de voi,
fiule, în noaptea aceasta,
și să vă dăruiască îndurare și pace”.

- ¹² Raguel a chemat-o pe Sara, fiica sa, și ea a venit la el.
El, luându-i mâna, a pus-o în mâna lui Tobia și a zis:
„Ia-o de soție după Legea și rânduiala care este scrisă
în cartea lui Moise.

Pleacă și du-te sănătos la tatăl tău.

Și Dumnezeu cerului să vă dea o călătorie bună și pace.

- ¹³ A chemat-o pe mama ei și i-a spus să aducă o hârtie
ca să facă înscrierea căsătoriei
și cum i-a dat-o de soție după rânduiala Legii lui Moise.
Mama ei a adus hârtia și el a scris și a semnat.

- ¹⁴ Și din ceasul acela au început să mănânce și să bea.

Cuvântul Domnului

* 183. *Să ajungem împreună sănătoși la bătrânețe.*

Citire din cartea lui Tobia

8,4b-8

In seara nunții,

⁴ Tobia s-a sculat din pat și i-a zis Sarei:

„Scoală, soră, să ne rugăm
și să-l implorăm pe Domnul nostru,
ca să ne arate îndurare și să ne dea sănătate”.

⁵ Și ea s-a sculat și au început să se roage
și să-l implore pe Domnul ca să le dea sănătate.

Ei au început să spună:

„Binecuvântat ești tu, Dumnezeul părinților noștri,
și binecuvântat este numele tău în toți vecii vecilor!
Pe tine să te binecuvânteze cerurile și toate creaturile
tale în toți vecii!

⁶ Tu l-ai făcut pe Adam din pământ
și i-ai dat-o de ajutor pe Eva,
și din ei ai făcut neamul omenesc.

Tu ai zis: «Nu este bine să fie omul singur;
să-i facem un ajutor asemenea lui»

⁷ Și acum, Doamne, tu știi că nu din neînfrânare
o iau pe această soră de soție, ci o fac cu inimă curată.
Binevoiește a te îndura de mine și de ea
și fă-ne să ajungem împreună sănătoși la bătrânețe”.

⁸ Și amândoi au zis: „Amen, amen!”

Cuvântul Domnului

* 184. *Femeia care se teme de Domnul va fi lăudată.*

Citire din cartea Proverbelor **31,10-13.19-20.30-31**

- 10** **C**ine va găsi o femeie desăvârșită?
Ea este mult mai de preț decât perlele.
- 11** Inima soțului ei poate avea încredere într-însa
și câștigul nu-i va lipsi niciodată.
- 12** Ea îi face bine, și nu rău, în toate zilele vieții sale.
- 13** Își procură lână și în și mâinile sale lucrează cu hărnicie.
- 19** Ea pune mâna pe furcă și degetele sale învârtesc fusul.
- 20** Își deschide mâna către cel lipsit
și o întinde către cel sărac.
- 30** Farmecul este înșelător și frumusețea deșartă.
- 31** Dar femeia care se teme de Domnul
este vrednică de laudă.
Recunoașteți roadele muncii ei
și faptele ei lăudați-le la porțile cetății.

Cuvântul Domnului

185.

Iubirea este tare ca moartea.

Citire din cartea Cântarea Cântărilor

2,8-10.14.16a; 8,6-7a

- A**^{2,8}ud glasul iubitului meu;
iată-l că vine, alergând peste munți, trecând peste dealuri.
- ⁹ Iubitul meu se aseamănă cu o căprioară, cu puiul de cerb.
Iată-l că este sub zidul nostru;
se uită pe fereastră, privește printre zăbrele.
- ¹⁰ Iubitul meu îmi vorbește:
„Scoală-te, iubita mea, porumbița mea, frumoasa mea și vino.
- ¹⁴ Porumbița mea din crăpăturile stâncii,
ascunsă în scobiturile prăpăstiilor,
arată-ți fața, fă-mă să-ți aud glasul;
căci glasul tău e dulce și fața ta plăcută”.
- ¹⁶ Iubitul meu este al meu și eu sunt a lui.
- ^{8,6} Așa îmi spune el:
„Pune-mă ca pe o pecete pe inima ta,
ca pe o pecete pe brațul tău.
Pentru că iubirea este tare ca moartea
și pasiunea nepotolită ca iadul.
Săgețile ei sunt săgeți de foc
și flacăra ei ca fulgerul din cer.
- ⁷ Ape multe nu pot stinge dragostea,
nici râurile s-o potolească”.

Cuvântul Domnului

- * 186. *Farmecul femeii frumoase în casa bine întreținută este asemănător soarelui care răsare.*

Citire din cartea lui Ben Sirah

26,1-4.16-21

- ¹F**ericit este bărbatul care are o soție bună:
numărul anilor lui va fi dublu.
- ² Femeia destoinică este bucuria bărbatului;
el va avea parte de fericire toată viața sa.
- ³ O femeie bună este o comoară
de care au parte cei care se tem de Dumnezeu
și îi este dată bărbatului pentru faptele sale bune.
- ⁴ Fie că sunt bogați, fie că sunt săraci,
ei au inima plină de bucurie,
în orice împrejurare fața lor este senină.
- ¹⁶ Farmecul femeii harnice aduce bucurie soțului ei;
¹⁷ înțelepciunea ei face viața fericită.
- ¹⁸ O femeie tăcută este un dar al lui Dumnezeu,
iar femeia bine crescută este de neprețuit.
- ¹⁹ Dar peste dar este femeia sfântă și sfioasă
și nu este comoară mai de preț ca femeia înfrânată.
- ²⁰ Farmecul femeii bune luminează casa
²¹ asemenea soarelui care răsare peste munții Domnului.

Cuvântul Domnului

187. *Voi încheia cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda un legământ nou.*

Citire din cartea profetului Ieremia **31,31-32a.33-34a**

³¹ „**I**ată, vor veni zile, spune Domnul, când voi încheia cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda un legământ nou.

³² Nu ca legământul pe care l-am încheiat cu părinții lor, în ziua în care i-am luat de mână ca să-i scot din țara Egiptului.

³³ Iată legământul pe care îl voi încheia cu casa lui Israel după zilele acelea, zice Domnul:
Voi pune legea mea înăuntrul lor,
o voi scrie în inima lor;
eu voi fi Dumnezeuul lor,
iar ei vor fi poporul meu.

³⁴ Nici unul nu va mai învăța pe aproapele sau pe fratele său, zicând:
«Învață să-l cunoști pe Domnul!»
căci toți mă vor cunoaște,
de la cel mai mic până la cel mai mare, zice Domnul.”.

Cuvântul Domnului

LECTURI DIN NOUL TESTAMENT

188. *Cine ne va despărți de iubirea lui Cristos.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul

către Romani

8,31b-35.37-39

Fraților,

- ³¹ Dacă Dumnezeu este pentru noi,
cine este împotriva noastră?
- ³² El, care nu l-a cruțat pe propriul său Fiu,
ba chiar l-a dat la moarte pentru noi toți,
cum nu ne va dărui toate împreună cu el?
- ³³ Cine va aduce acuză împotriva aleșilor lui Dumnezeu?
Dumnezeu este cel care justifică!
- ³⁴ Cine îi va condamna?
Cristos Isus, care a murit, dar, mai mult, a și înviat,
care este la dreapta lui Dumnezeu, intervine pentru noi.
- ³⁵ Cine ne va despărți de iubirea lui Cristos?
Oare necazul, sau strâmtorarea, sau persecuția,
sau foametea, sau lipsa de haine,
sau primejdia, sau sabia?
- ³⁷ Dar în toate acestea
noi suntem mai mult decât învingători
prin cel care ne-a iubit.
- ³⁸ Căci sunt convins că nici moartea, nici viața,
nici îngerii, nici stăpânirile,
nici cele prezente, nici cele viitoare, nici puterile,
- ³⁹ nici înălțimile, nici adâncurile și nici vreo altă creatură
nu va putea să ne despartă de iubirea lui Dumnezeu
care este în Cristos Isus, Domnul nostru.

Cuvântul Domnului

189. *Să aduceți trupurile voastre
ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani (forma lungă) **12,1-2.9-18**

- V**ă îndemn deci, fraților,
pentru îndurarea lui Dumnezeu,
să vă oferiți trupurile voastre ca jertfă
vie, sfântă și plăcută lui Dumnezeu:
acesta este cultul vostru spiritual.
- 2** Nu vă conformați lumii acesteia,
ci schimbați-vă prin înnoirea minții
ca să înțelegeți care este voința lui Dumnezeu,
ce este bun, ce este plăcut, ce este desăvârșit.
- 9** Iubirea să fie fără ipocrizie,
urâți răul, atașați-vă de bine,
- 10** iubiți-vă unii pe alții cu iubire frățească,
întreceți-vă în a vă stima unii pe alții.
- 11** Neobosiți în râvnă,
înflăcărați de Duh, slujiți Domnului.
- 12** Plini de bucurie în speranță,
statornici în încercare,
stăruți în rugăciune.
- 13** Luați parte la trebuințele sfinților!
Practicați ospitalitatea!
- 14** Binecuvântați pe cei care vă persecută:
binecuvântați și nu blestemați.
- 15** Bucurați-vă cu cei care se bucură
și plângeți cu cei care plâng.

- 16 Să aveți aceleași sentimente unii pentru alții.
Nu râvniți la cele înalte,
ci lăsați-vă atrași de cele modeste.
Nu vă considerați pe voi înșivă înțelepți.**
- 17 Nu întoarceți nimănui răul pentru rău,
aveți în vedere să faceți bine
înaintea tuturor oamenilor.**
- 18 Dacă este posibil, atât cât depinde de voi,
 trăiți în pace cu toți oamenii.**

Cuvântul Domnului

*Să aduceți trupurile voastre
ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani *(forma scurtă)* **12,1-2.9-13**

- 1** **V**ă îndemn deci, fraților,
pentru îndurarea lui Dumnezeu,
să vă oferiți trupurile voastre ca jertfă
vie, sfântă și plăcută lui Dumnezeu:
acesta este cultul vostru spiritual.
- 2** Nu vă conformați lumii acesteia,
ci schimbați-vă prin înnoirea minții
ca să înțelegeți care este voința lui Dumnezeu,
ce este bun, ce este plăcut, ce este desăvârșit.
- 9** Iubirea să fie fără ipocrizie,
urâți răul, atașați-vă de bine,
- 10** iubiți-vă unii pe alții cu iubire frățească,
întreceți-vă în a vă stima unii pe alții.
- 11** Neobosiți în râvnă,
înflăcărați de Duh, slujiți Domnului.
- 12** Plini de bucurie în speranță, statornici în încercare,
stăruiți în rugăciune.
- 13** Luați parte la trebuințele sfinților!
Practicați ospitalitatea!

Cuvântul Domnului

190. *Îngăduiți-vă unii pe alții ca și Cristos.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
cătrec Romani

15,1b-3a.5-7.13

Fraților,

- ¹ suntem datori să purtăm slăbiciunile celor slabi și să nu ne complacem în noi înșine.
- ² Fiecare dintre noi să se facă plăcut aproapelui său în ceea ce este bine spre edificare,
- ³ căci nici Cristos nu s-a complăcut în sine”.
- ⁵ Dumnezeuul statorniciei și al mângâierii să vă facă să aveți aceleași sentimente unii față de alții ca ale lui Cristos Isus,
- ⁶ pentru ca, într-un cuget și într-un singur glas, să-l preamăriți pe Dumnezeu și pe Tatăl Domnului nostru Isus Cristos.
- ⁷ De aceea, primiți-vă unii pe alții după cum și Cristos v-a primit pe voi spre gloria lui Dumnezeu.
- ¹³ Iar Dumnezeuul speranței să vă umple de orice bucurie și pace în credință, ca să prisosiți în speranță prin puterea Duhului Sfânt.

Cuvântul Domnului

191. *Trupul vostru este templul Duhului Sfânt.*

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Paul
cătrecorinteneni **6,13c-15a.17-20**

Fraților,

- 13** Trupul nu este pentru desfrânare,
ci pentru Domnul, și Domnul pentru trup.
- 14** Iar Dumnezeu, care l-a înviat pe Domnul,
ne va învia și pe noi prin puterea sa.
- 15** Nu știți voi că trupurile voastre
sunt mădularele lui Cristos?
- 17** Cel care se unește cu Domnul
este un singur duh cu el.
- 18** Fugiți de desfrânare!
Orice alt păcat pe care îl face omul
este în afara trupului.
Însă cel care se dedă la desfrânare
păcătuiește în propriul său trup.
- 19** Sau nu știți că trupul vostru
este templul Duhului Sfânt care locuiește în voi
și pe care l-ați primit de la Dumnezeu
și că nu sunteți ai voștri?
- 20** ați fost cumpărați cu un preț mare.
Așadar, preamăriți-l pe Dumnezeu în trupul vostru!

Cuvântul Domnului

192. *Dacă nu am dragoste, la nimic nu-mi folosește.*

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Paul
către Corinteni 12,31–13,8a

Fraților,

- ^{12,31} căutați darurile cele mai bune.
Și eu vă voi arăta o cale și mai minunată.
- ^{13,1} Dacă aș vorbi limbile oamenilor și ale îngerilor,
dar nu aș avea iubire,
aș deveni ca o aramă sunătoare
sau ca un chimval zăngănitor.
- ² Și dacă aș avea darul profeției,
și dacă aș cunoaște toate misterele și toată știința,
și dacă aș avea toată credința așa încât să mut munții,
dacă n-aș avea iubire, n-aș fi nimic.
- ³ Și dacă toată averea mea aș da-o ca hrană săracilor,
și dacă mi-aș da trupul ca să fie ars,
dar n-aș avea iubire, nu mi-ar folosi la nimic.
- ⁴ Iubirea este îndelung răbdătoare,
iubirea este binevoitoare, nu este invidioasă,
iubirea nu se laudă, nu se mândrește.
- ⁵ Ea nu se poartă necuviincios,
nu caută ale sale,
nu se mânie, nu ține cont de răul primit.
- ⁶ Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr.
- ⁷ Pe toate le suportă, pe toate le crede,
pe toate le speră, pe toate le îndură.
- ⁸ Iubirea nu încetează niciodată.

Cuvântul Domnului

193.

Un singur trup și un singur Duh.

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Efeseni

4,1-6

Fraților,

- ¹ vă îndemn, eu, prizonierul în Domnul,
să vă comportați în mod vrednic
de chemarea pe care ați primit-o:
- ² cu toată umilința și blândețea,
cu îndelungă răbdare,
îngăduindu-vă unii pe alții în iubire,
- ³ străduindu-vă să mențineți unitatea Duhului
în legătura păcii.
- ⁴ Este un singur trup și un singur Duh,
după cum ați și fost chemați la o singură speranță,
aceea a chemării voastre.
- ⁵ Este un singur Domn, o singură credință,
un singur botez,
- ⁶ un singur Dumnezeu și Tată al tuturor,
care este peste toate, prin toți și în toți.

Cuvântul Domnului

- * 194. *Misterul acesta este mare:
eu o spun cu privire la Cristos și la Biserică*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Efeseni *(forma lungă) 5,2a.21-33*

Fraților,

- ² trăiți în iubire după cum și Cristos ne-a iubit pe noi
și s-a oferit lui Dumnezeu pentru noi.
- ²¹ Fiți supuși unii altora în frica lui Cristos.
- ²² Femeile să se supună bărbaților lor ca Domnului,
²³ pentru că bărbatul este capul femeii
așa cum și Cristos este capul Bisericii, trupul său,
al cărui mântuitor și este.
- ²⁴ Și cum Biserica se supune lui Cristos,
tot așa, și femeile să fie supuse bărbaților lor în toate.
- ²⁵ Bărbaților, iubiți-vă soțiile
așa cum Cristos a iubit Biserica
și s-a dat pe sine pentru ea
- ²⁶ pentru a o sfinți,
purificând-o prin baia apei în cuvânt,
- ²⁷ ca să și-o prezinte sieși ca o Biserică glorioasă,
fără să aibă vreo pată sau rid sau ceva asemănător,
ci să fie sfântă și neprihănită.
- ²⁸ Tot așa, și bărbații
trebuie să-și iubească soțiile lor ca pe trupul propriu.
Cine își iubește soția se iubește pe sine.
- ²⁹ Căci nimeni nu și-a urât vreodată propriul trup,
dimpotrivă, îl hrănește și îl îngrijește
așa cum face Cristos pentru Biserică.

³⁰ Căci toți suntem mădulare ale trupului său.

**³¹ „De aceea, își va lăsa omul tatăl și mama
și se va uni cu soția sa
și cei doi vor fi un singur trup”.**

**³² Misterul acesta este mare:
eu o spun cu privire la Cristos și la Biserică,**

**³³ dar și cu privire la voi:
fiecare să-și iubească soția ca pe sine însuși,
iar soția să aibă respect față de bărbat.**

Cuvântul Domnului

*Misterul acesta este mare:
eu o spun cu privire la Cristos și la Biserică.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Efeseni *(forma scurtă) 5,2a.25-32*

Fraților,

- ² trăiți în iubire după cum și Cristos ne-a iubit pe noi și s-a oferit lui Dumnezeu pentru noi.
- ²⁵ Bărbaților, iubiți-vă soțiile așa cum Cristos a iubit Biserica și s-a dat pe sine pentru ea
- ²⁶ pentru a o sfinți,
- purificând-o prin baia apei în cuvânt,
- ²⁷ ca să și-o prezinte sieși ca o Biserică glorioasă, fără să aibă vreo pată sau rid sau ceva asemănător, ci să fie sfântă și neprihănită.
- ²⁸ Tot așa, și bărbații trebuie să-și iubească soțiile lor ca pe trupul propriu. Cine își iubește soția se iubește pe sine.
- ²⁹ Căci nimeni nu și-a urât vreodată propriul trup, dimpotrivă, îl hrănește și îl îngrijește așa cum face Cristos pentru Biserică.
- ³⁰ Căci toți suntem mădulare ale trupului său.
- ³¹ „De aceea, își va lăsa omul tatăl și mama și se va uni cu soția sa și cei doi vor fi un singur trup”.
- ³² Misterul acesta este mare:
eu o spun cu privire la Cristos și la Biserică.

Cuvântul Domnului

195.

Dumnezeul păcii va fi cu voi.

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
cătrefilipeni

4,4-9

Fraților,

⁴ bucurați-vă mereu în Domnul!

Iarăși vă spun: bucurați-vă!

⁵ Dragostea voastră să fie cunoscută tuturor oamenilor.
Domnul este aproape.

⁶ Nu vă îngrijorați pentru nimic

și, în orice împrejurare,

cerând cu insistență prin rugăciune, cu mulțumire,
să fie prezentate cererile voastre lui Dumnezeu.

⁷ Iar pacea lui Dumnezeu, care întrece orice închipuire,
va păzi inimile și gândurile voastre în Cristos Isus.

⁸ În rest, fraților, ocupați-vă de acestea:

toate cele adevărate,

toate cele demne, toate cele drepte,

toate cele curate, toate cele plăcute,

toate cele vrednice de laudă,

tot ce e nobil, ce e drept, ce e curat,

ce e vrednic de iubire, ce e vrednic de cinste,

dacă ceva este virtute sau onorabil,

⁹ ceea ce ați învățat și primit,

ce ați auzit și văzut la mine,

aceea să puneți în practică.

Și Dumnezeul păcii va fi cu voi.

Cuvântul Domnului

196. *Mai presus de toate acestea este iubirea, care este legătura desăvârșirii.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
cătrec Coloseni

3,12-17

Fraților,

- ¹² ca niște aleși ai lui Dumnezeu,
sfinți și iubiți,
îmbrăcați-vă, deci, cu dragoste, cu îndurare,
cu bunătate, cu umilință, cu blândețe și răbdare.
- ¹³ Îngăduiți-vă unii pe alții
și, dacă cineva are vreo plângere împotriva altuia,
iertați-vă!
- Așa cum v-a iertat Domnul, la fel să vă iertați și voi.
- ¹⁴ Însă mai presus de toate acestea, îmbrăcați-vă cu iubire,
care este legătura desăvârșirii.
- ¹⁵ Să domnească în inimile voastre pacea lui Cristos
la care ați fost chemați
ca să fiți un singur trup și fiți recunoscători.
- ¹⁶ Cuvântul lui Cristos să locuiască în voi din plin.
Învățați-vă și îndemnați-vă unii pe alții
cu toată înțelepciunea
în psalmi, în imnuri și în cântări spirituale.
Cântați-i lui Dumnezeu, mulțumindu-i în inimile voastre.
- ¹⁷ Și tot ceea ce faceți cu cuvântul sau cu fapta,
pe toate să le faceți în numele Domnului Isus,
mulțumindu-i lui Dumnezeu Tatăl prin el.

Cuvântul Domnului

197.

Căsătorie cinstită în toate.

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
cătore Evrei

13,1-4a.5-6b

Fraților,

- ¹ dragostea față de frați să rămână statornică.
- ² Nu uitați ospitalitatea, căci datorită ei unii i-au primit, fără a-și da seama, pe îngeri.
- ³ Aduceți-vă aminte de cei închiși ca și cum ați fi închiși împreună cu ei; de cei maltratați ca unii care sunteți și voi în trup.
- ⁴ Căsătoria să fie cinstită în toate privințele, patul conjugal să fie neîntinat.
- ⁵ Viața voastră să nu fie stăpânită de pofta de bani, mulțumindu-vă cu ceea ce aveți, căci el însuși a zis:
„Nu te voi mai lăsa, nici nu te voi abandona”,
- ⁶ așa încât putem spune cu încredere:
„Domnul este ajutorul meu și nu mă voi teme”.

Cuvântul Domnului

- * 198. *Fiți cu toții într-un gând, miloși față de ceilalți, iubitori față de frați.*

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului
apostol Petru

3,1-9

Preaiubiților,

- ¹ femeile să fie supuse bărbaților lor,
pentru ca, dacă unii nu cred cuvântul,
prin purtarea soțiilor, fără cuvinte, ei să fie câștigați
- ² la vederea purtării voastre respectuoase și curate.
- ³ Podoaba voastră să nu fie exterioară:
împletitura părului, bijuteriile de aur, etalarea hainelor,
- ⁴ ci interiorul inimii,
cu podoaba nepieritoare a unui suflet blând și liniștit
care este plăcut lui Dumnezeu.
- ⁵ Căci așa se împodobeau, odinioară, femeile sfinte
care își puneau speranța în Dumnezeu,
fiind supuse soțiilor lor:
- ⁶ astfel, Sara a ascultat de Abraham,
numindu-l stăpânul ei.
Voi ați devenit fiicele ei
dacă faceți binele și nu vă lăsați speriate de nimic.
- ⁷ Tot așa, și voi, bărbaților,
trăiți împreună cu soțiile voastre,
ținând cont că ele sunt făpturi mai slabe,
și dându-le cinstire,
întrucât sunt părtașe, împreună cu voi, la harul vieții,
pentru ca rugăciunile voastre să nu fie tulburate.

- 8 În sfârșit, fiți toți într-un gând,
compătitori, plini de iubire față de frați,
milostivi și smeriți.**
- 9 Nu întoarceți rău pentru rău,
nici insultă pentru insultă,
dimpotrivă, binecuvântați,
pentru că la aceasta ați fost chemați,
ca să moșteniți binecuvântarea.**

Cuvântul Domnului

199. *Să iubim cu fapta și cu adevărul.*

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Ioan

3,18-24

- 18** **C**opilașii mei,
 să nu iubim numai cu vorba sau cu limba,
 ci cu fapta și adevărul.
- 19** Prin aceasta vom cunoaște că suntem din adevăr:
 ne vom liniști inima înaintea lui
- 20** pentru că, chiar dacă inima noastră ne acuză,
 Dumnezeu este mai mare decât inimile noastre și le
 cunoaște pe toate.
- 21** Iubiților, dacă inima noastră nu ne acuză,
 avem încredere în Dumnezeu
- 22** și orice i-am cere primim de la el
 pentru că ținem poruncile lui
 și facem ceea ce îi este plăcut.
- 23** Aceasta este porunca lui:
 să credem în numele Fiului său Isus Cristos
 și să ne iubim unii pe alții după cum ne-a poruncit.
- 24** Cel care ține poruncile lui
 rămâne în el și el în acesta.
 Prin aceasta cunoaștem că rămâne în noi:
 după Duhul pe care ni l-a dat.

Cuvântul Domnului

200.

Dumnezeu este iubire.

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Ioan
4,7-12

- 7** **P**reaiubiților, să ne iubim unii pe alții pentru că iubirea este de la Dumnezeu și oricine iubește este născut din Dumnezeu și-l cunoaște pe Dumnezeu.
- 8** Cine nu iubește nu l-a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este iubire.
- 9** Prin aceasta s-a arătat iubirea lui Dumnezeu în noi: Dumnezeu l-a trimis în lume pe Fiul său, unicul născut, ca să trăim prin el.
- 10** În aceasta constă iubirea: nu noi l-am iubit pe Dumnezeu, ci el ne-a iubit și l-a trimis pe Fiul său ca jertfă de ispășire pentru păcatele noastre.
- 11** Iubiților, dacă Dumnezeu ne-a iubit astfel, și noi trebuie să ne iubim unii pe alții.
- 12** Nimeni nu l-a văzut pe Dumnezeu vreodată. Dacă ne iubim unii pe alții, Dumnezeu rămâne în noi și iubirea lui în noi este desăvârșită.

Cuvântul Domnului

201. *Fericiți cei chemați la ospățul mielului.*

Citire din cartea Apocalipsei

19,1.5-9a

Eu, Ioan,

- ¹ am auzit ca un glas puternic
al unei mari mulțimi, care spune, în cer:
„Aleluia! Mântuirea, gloria și puterea
sunt ale Dumnezeului nostru”.
- ⁵ Și a ieșit un glas de la tron, spunând:
„Lăudați-l pe Dumnezeul nostru,
toți slujitorii lui,
și voi cei care vă temeți de el, mici și mari!”
- ⁶ Și am auzit ceva ca glasul unei mulțimi numeroase,
ca glasul unor ape multe
și ca sunetul unui tunet puternic, spunând:
„Aleluia!
Pentru că și-a început domnia
Domnul Dumnezeul nostru, Cel Atotputernic,
- ⁷ să ne bucurăm și să ne veselim
și să-l preamărim,
pentru că a început nunta Mielului,
iar Mireasa lui s-a pregătit.
- ⁸ Și i s-a dat ei să se îmbrace
cu în fin, strălucitor, imaculat.
Căci înul fin sunt faptele drepte ale sfinților”.
- ⁹ Și mi-a zis:
„Scrie: fericiți cei chemați la ospățul de nuntă
al Mielului”.

Cuvântul Domnului

PSALMI RESPONSORIALI

202.

Ps 32(33),12 și 18.20-21.22 (R. 5b)

R. *Pământul este plin de bunătatea Domnului*

12 Fericit este poporul al cărui Dumnezeu este Domnul,
fericit este poporul pe care el și l-a ales de moștenire.

18 Iată, ochii Domnului sunt îndreptați
spre cei care se tem de dânsul,
spre cei ce nădăjduiesc în mila lui. **R.**

20 Sufletul nostru îl așteaptă pe Domnul,
pentru că este ajutorul și apărătorul nostru.

21 De aceea, de la el vine bucuria inimii noastre,
în numele lui cel sfânt ne-am pus nădejdea. **R.**

22 Fie, Doamne, mila ta asupra noastră,
precum și speranța noastră este în tine. **R.**

203.

Ps 33(34),2-3.4-5.6-7.8-9 (R. 2a sau 9a)

R. *Voi binecuvânta pe Domnul întotdeauna.*

Sau:

Gustați și vedeți cât de bun este Domnul.

² **Voi binecuvânta pe Domnul întotdeauna,
lauda lui va fi fără încetare pe buzele mele.**

³ **Să se laude sufletul meu în Domnul!
Să audă cei blânzi și să se bucure. R.**

⁴ **Slăviți pe Domnul împreună cu mine,
să înălțăm numele lui împreună!**

⁵ **Când îl caut pe Domnul, el îmi răspunde
și mă eliberează de tot ce mă înspăimântă. R.**

⁶ **Priviți la Domnul și veți fi luminați,
și fețele voastre nu vor avea de ce să se rușineze.**

⁷ **Cel sărac a strigat și Domnul l-a ascultat
și l-a mântuit de toate necazurile sale. R.**

⁸ **Îngerul Domnului veghează lângă cei ce se tem de el,
și-i scapă din primejdie.**

⁹ **Gustați și vedeți cât de bun este Domnul,
ferice de omul care se încrede în Domnul. R.**

204. *Ps 102(103),1-2.8.13.17-18a (R. cf. 8a sau cf. 17)*

R. *Îndurător și milostiv este Domnul.*

Sau:

Mila Domnului din veac în veac peste cei care se tem de el.

¹ **Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul și toată ființa mea să laude numele său sfânt.**

² **Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul și nu uita nicicând de darurile lui. **R.****

⁸ **Domnul este îndurător și milostiv, el este îndelung răbdător și plin de dragoste.**

¹³ **Așa cum un tată își iubește copiii, tot așa îi iubește Domnul pe cei care se tem de el. **R.****

¹⁷ **Dar mila Domnului rămâne fără încetare peste cei care se tem de el; și dreptatea lui peste copiii copiilor lor,**

¹⁸ **peste cei care păzesc legământul său. **R.****

205. *Ps 111(112),1-2.3-4.5-7a.7bc-8.9 (R. cf. 1)*

R. *Fericit este omul care are mare plăcere pentru poruncile Domnului.*

Sau:

Aleluia.

- ¹ Fericit este omul care se teme de Domnul,
care își află bucuria în poruncile sale!
- ² Seminția lui va fi puternică în lume
și neamul celor drepti va fi binecuvântat. **R.**
- ³ În casa lui va fi belșug și bogăție,
dreptatea lui rămâne pe vecie.
- ⁴ El răsare ca o lumină în întuneric pentru cei drepti,
el este blând, îndurător și drept. **R.**
- ⁵ Fericit este omul care are milă și ajută cu bucurie,
el își rânduiește bunurile cu dreptate.
- ^{7a} El nu se teme de vorbele rele. **R.**
- ^{7bc} Inima lui e tare și se încrede în Domnul.
- ⁸ Inima lui este în siguranță,
nu are nici o teamă,
în cele din urmă îi va vedea nimiciți pe dușmanii săi. **R.**
- ⁹ El este darnic față de cei săraci,
dărnicia lui nu cunoaște margini,
iar puterea lui se înalță în slavă. **R.**

* 206.

Ps 127(128),1-2.3.4-5 (R. cf. 1 sau 4)

R. *Fericiți sunt toți aceia care se tem de Domnul.*

Sau:

Iată, așa este binecuvântat omul care se teme de Domnul.

¹ Fericiți toți cei care se tem de Domnul
și umblă pe căile sale.

² Atunci te bucuri de lucrul mâinilor tale,
ești fericit și toate îți merg bine. **R.**

³ Soția ta este ca o viță roditoare
înăuntrul casei tale,
copiii tăi ca vlăstarele măslinului
împrejurul mesei tale. **R.**

⁴ Iată, așa este binecuvântat
omul care se teme de Domnul!

⁵ Să te binecuvânteze Domnul din Sion,
ca să vezi fericirea Ierusalimului
în toate zilele vieții tale. **R.**

207.

Ps 144(145),8-9.10.15.17-18 (R. 9a)**R. Domnul este bun față de toți oamenii.**

**⁸ Domnul este iubire și îndurare,
el este îndelung răbdător și plin de dragoste.**

**⁹ Domnul este bun față de toți
și își arată bunătatea față de orice făptură. R.**

**¹⁰ Să te laude pe tine, Doamne, toată făptura
și sfinții tăi să te binecuvânteze.**

**¹⁵ Ochii tuturor se îndreaptă plini de speranță spre tine,
tu le dai hrană la vreme potrivită. R.**

**¹⁷ Domnul este drept în toate căile sale,
milostiv în toate lucrările sale.**

**¹⁸ Domnul este lângă cei care-l cheamă,
lângă cei care-l cheamă din toată inima. R.**

208. *Ps 148,1-2.3-4.9-10.11-13ab.13c-14a (R. cf. 13a)*

R. *Toate popoarele să laude numele Domnului.*

Sau:

R. *Aleluia.*

¹ Lăudați-l pe Domnul din ceruri,
lăudați-l întru cei de sus!

² Lăudați-l voi, îngerii lui,
lăudați-l, toate oștirile! **R.**

³ Lăudați-l, soare și lună,
lăudați-l, stele strălucitoare.

⁴ Lăudați-l voi, cerurile cerurilor
și apele toate care sunt mai sus de ceruri. **R.**

⁹ Munții și toate dealurile,
pomii roditori și toți cedrii.

¹⁰ Fiarele și toate animale,
reptilele și păsările înaripate. **R.**

¹¹ Toate popoarele și împărații pământului,
conducătorii și toți judecătorii neamurilor,

¹² tineri și fecioare, bătrâni și copii,

^{13ab} să laude numele Domnului,
că numele lui este vrednic de toată lauda. **R.**

^{13c} Măreția lui este mai presus de pământ și de ceruri.

^{14a} El este puterea poporului său. **R.**

ALELUIA ȘI VERSETELE DINAINTE DE EVANGHELIE

209. **IIn 4,7b**
*Oricine iubește este născut din Dumnezeu
și îl cunoaște pe Dumnezeu.*
210. **IIn 4,8b.11**
*Dumnezeu este iubire; să ne iubim unul pe altul
așa cum ne-a iubit Dumnezeu.*
211. **IIn 4,12**
*Dacă ne iubim unul pe altul, Dumnezeu rămâne în noi
și dragostea lui în noi este desăvârșită.*
212. **IIn 4,16**
*Cel care rămâne în dragoste rămâne în Dumnezeu
și Dumnezeu în el.*

EVANGHELII

213. *Bucurați-vă și veseliți-vă,
căci mare este răsplata voastră în ceruri.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei **5,1-12a**

In acel timp,

- ¹ Isus, văzând mulțimile, s-a urcat pe munte și, după ce s-a așezat, s-au apropiat de el ucenicii lui.**
- ² Atunci, luând cuvântul, a început să-i învețe:**
- ³ „Fericiți cei săraci cu duhul,
căci a lor este împărăția cerurilor.**
- ⁴ Fericiți cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul.**
- ⁵ Fericiți cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați.**
- ⁶ Fericiți cei flămânzi și însetați de dreptate,
căci ei se vor sătura.**
- ⁷ Fericiți cei milostivi, căci ei vor afla milă.**
- ⁸ Fericiți cei curați cu inima,
căci ei îl vor vedea pe Dumnezeu.**
- ⁹ Fericiți făcătorii de pace,
căci ei se vor chema fiii lui Dumnezeu.**
- ¹⁰ Fericiți cei prigonți pentru dreptate,
căci a lor este împărăția cerurilor.**
- ¹¹ Fericiți veți fi când vă vor batjocori, vă vor prigoni
și, mințind, vor spune tot ce-i rău împotriva voastră
din pricina mea.**
- ^{12a} Bucurați-vă și veseliți-vă
căci mare va fi în ceruri răsplata voastră”.**

Cuvântul Domnului

214.

Voi sunteți lumina lumii.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei 5,13-16

- I**n acel timp, Isus le-a spus ucenicilor săi:
- ¹³ „Voi sunteți sarea pământului.
Dacă sarea își pierde gustul, cu ce se va săra?
Nu mai este bună de nimic;
va fi aruncată afară și oamenii o vor călca în picioare.
- ¹⁴ Voi sunteți lumina lumii.
Nu se poate ascunde o cetate așezată pe un munte.
- ¹⁵ Nici nu pune cineva sub obroc o candelă aprinsă,
ci o pune în sfeșnic ca să lumineze tuturor celor din casă.
- ¹⁶ Tot așa să strălucească lumina voastră
înaintea oamenilor,
ca să vadă faptele voastre bune
și să-l preamărească pe Tatăl vostru din ceruri”.

Cuvântul Domnului

215.

A clădit casa pe stâncă.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei *(forma lungă)* **7,21.24-29**

- I**n acel timp, Isus le-a spus ucenicilor săi:
- 21** „Nu oricine îmi zice mie «Doamne, Doamne»
va intra în împărăția cerurilor,
ci acela care face voința Tatălui meu din ceruri.
- 24** De aceea, oricine aude aceste cuvinte ale mele
și le împlinește
se va asemăna cu un om înțelept
care și-a clădit casa pe stâncă.
- 25** A căzut ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile,
au izbit în casa aceea,
dar ea n-a căzut, fiindcă era clădită pe stâncă.
- 26** Dar oricine aude aceste cuvinte ale mele
și nu le îndeplinește
se va asemăna cu un om nechibzuit
care și-a clădit casa pe nisip.
- 27** A căzut ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile,
au izbit în casa aceea și s-a prăbușit,
iar prăbușirea ei a fost mare”.
- 28** Astfel a terminat Isus predica sa.
Mulțimile au rămas uimite de învățătura lui,
- 29** deoarece el îi învăța ca unul care are autoritate
și nu cum învățau cărturarii lor.

Cuvântul Domnului

A clădit casa pe stâncă.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei *(forma scurtă) 7,21.24-25*

- I**n acel timp, Isus le-a spus ucenicilor săi:
- ²¹ „Nu oricine îmi zice mie «Doamne, Doamne»
va intra în împărăția cerurilor,
ci acela care face voința Tatălui meu din ceruri.
- ²⁴ De aceea, oricine aude aceste cuvinte ale mele
și le împlinește
se va asemăna cu un om înțelept
care și-a clădit casa pe stâncă.
- ²⁵ A căzut ploaia, au venit șuvoaietele, au suflat vânturile,
au izbit în casa aceea,
dar ea n-a căzut, fiindcă era clădită pe stâncă.

Cuvântul Domnului

* 216. *Ceea ce Dumnezeu a unit, omul să nu despartă.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei 19,3-6

- I**n acel timp,
³ câțiva farisei s-au apropiat de Isus pentru a-l prinde în vorbă;
ei l-au întrebat:
„Este oare îngăduit unui om să-și lase soția pentru orice motiv?”
⁴ El le-a răspuns:
„N-ați citit că la început Creatorul i-a creat bărbat și femeie?
⁵ Și le-a zis:
De aceea, va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va uni cu soția sa,
și amândoi vor fi un singur trup.
⁶ Așa că nu mai sunt doi, ci un singur trup.
Ceea ce Dumnezeu a unit, omul să nu despartă!”

Cuvântul Domnului

217. *Aceasta este cea mai mare și cea dintâi poruncă.
A doua este asemănătoare acesteia.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei 22,35-40

- I**n acel timp,
- ³⁵ unul dintre farisei, învățător al Legii,
voind să-l pună la încercare, l-a întrebat pe Isus:
- ³⁶ „Învățătorule, care este cea mai mare poruncă în Lege?”
- ³⁷ El i-a răspuns:
„Să-l iubești pe Domnul Dumnezeuul tău
din toată inima ta, din tot sufletul tău
și din tot cugetul tău.
- ³⁸ Aceasta este cea dintâi și cea mai mare poruncă.
- ³⁹ Iar a doua este asemenea acesteia:
să-l iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.
- ⁴⁰ În aceste două porunci este cuprinsă întreaga Scriptură:
toată Legea și Profeții”.

Cuvântul Domnului

* 218. *Nu mai sunt doi, ci un singur trup.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Marcu 10,6-9

- I**n acel timp, a spus Isus:
- ⁶ „La începutul lumii, când Dumnezeu i-a creat pe oameni, i-a creat bărbat și femeie.
 - ⁷ De aceea, omul va părăsi pe tatăl său și pe mama sa și se va uni cu soția sa;
 - ⁸ și amândoi vor fi un singur trup.
Astfel ei nu mai sunt doi, ci un singur trup.
 - ⁹ Deci ceea ce Dumnezeu a unit omul să nu despartă”.

Cuvântul Domnului

* 219. *Acest început al semnelor,
Isus l-a făcut în Cana Galileii.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan 2,1-11

- I**n acel timp,
- ¹ în localitatea Cana, din Galileea, era o nuntă.
Mama lui Isus era acolo.
 - ² A fost chemat și Isus cu ucenicii săi la nuntă.
 - ³ Terminându-se vinul, mama lui Isus i-a zis:
„Nu mai au vin”.
 - ⁴ Isus i-a răspuns:
„Ce vrei de la mine, femeie? Încă nu a venit ceasul meu”.

- 5** Mama lui Isus le-a zis slujitorilor:
„Faceți tot ce vă va spune”.
- 6** Erau acolo șase vase de piatră, puse pentru curățarea iudeilor,
fiecare de circa optzeci sau o sută douăzeci de litri.
- 7** Isus le-a zis: „Umpleți vasele cu apă”.
Ei le-au umplut până sus.
- 8** Atunci Isus le-a spus:
„Scoateți acum și duceți stolnicului”.
Și i-au dus.
- 9** Stolnicul a gustat apa prefăcută în vin.
El nu știa de unde este vinul,
slujitorii însă, care scosese ră apa, știa.
Stolnicul l-a chemat atunci pe mire
- 10** și i-a zis:
„Orice om pune la masă mai întâi vinul cel bun
și numai după ce au băut bine
îl pune pe cel mai puțin bun.
Dar tu ai ținut vinul bun până acum”.
- 11** Acest început al semnelor,
Isus l-a făcut în Cana Galileii;
astfel și-a arătat slava și ucenicii lui au crezut în el.

Cuvântul Domnului

220.

Rămâneți în dragostea mea.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan 15,9-12

- I**n acel timp, Isus le-a spus ucenicilor săi:
- ⁹ „Precum m-a iubit pe mine Tatăl,
tot așa, și eu vă iubesc pe voi.
Rămâneți în dragostea mea.
- ¹⁰ Dacă păziți poruncile mele,
veți rămâne în iubirea mea,
după cum și eu am păzit poruncile Tatălui meu
și rămân în iubirea lui.
- ¹¹ Acestea vi le-am spus ca bucuria mea să fie în voi
și ca bucuria voastră să fie deplină”.
- ¹² „Aceasta este porunca mea:
să vă iubiți unii pe alții,
așa cum v-am iubit și eu pe voi.

Cuvântul Domnului

221. *Aceasta este porunca mea: să vă iubiți unul pe altul.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan 15,12-16

- I**n acel timp, Isus le-a spus ucenicilor săi:
- ¹² „Aceasta este porunca mea:
să vă iubiți unii pe alții, așa cum v-am iubit și eu pe voi.
- ¹³ Nimeni nu are o mai mare dragoste decât aceasta,
ca cineva să-și dea viața pentru prietenii săi.
- ¹⁴ Voi sunteți prietenii mei,
dacă faceți ceea ce vă poruncesc.
- ¹⁵ De acum nu vă mai numesc slugi,
pentru că sluga nu știe ce face stăpânul său,
dar v-am numit pe voi prieteni,
pentru că toate câte le-am auzit de la Tatăl meu
vi le-am făcut cunoscute.
- ¹⁶ Nu voi m-ați ales pe mine,
ci eu v-am ales pe voi și v-am rânduit să mergeți și să
aduceți roade,
iar roadele voastre să rămână,
ca Tatăl să vă dea tot ceea ce veți cere în numele meu.

Cuvântul Domnului

222.

Să fie cu desăvârșire una.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan *(forma lungă)* 17,20-26

- I**n acel timp, Isus și-a ridicat ochii spre cer și s-a rugat astfel:
- ²⁰ „Părinte sfânt, nu mă rog numai pentru aceștia, ci și pentru cei care vor asculta cuvintele lor și vor crede în mine:
- ²¹ toți să fie una; după cum tu, Părinte, ești în mine și eu în tine, așa și ei să fie în noi una, ca lumea să creadă că tu m-ai trimis.
- ²² Slava pe care mi-ai dat-o tu eu le-am dat-o lor,
- ²³ ca să fie una precum noi una suntem: eu în ei și tu în mine. Ei să fie în chip desăvârșit una, ca să cunoască lumea că tu m-ai trimis și că i-ai iubit pe ei, precum m-ai iubit pe mine.
- ²⁴ Părinte, vreau ca și cei pe care mi i-ai dat să fie împreună cu mine acolo unde sunt eu, ca ei să vadă slava pe care mi-ai dat-o, pentru că tu m-ai iubit pe mine mai înainte de întemeierea lumii.
- ²⁵ Părinte drept, lumea pe tine nu te-a cunoscut, dar eu te-am cunoscut, și aceștia au cunoscut că tu m-ai trimis.
- ²⁶ Eu le-am făcut cunoscut numele tău și-l voi face cunoscut, ca iubirea cu care m-ai iubit tu să fie în ei și eu în ei”.

Cuvântul Domnului

Să fie cu desăvârșire una.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan *(forma scurtă)* **17,20-23**

In acel timp, Isus și-a ridicat ochii spre cer
și s-a rugat astfel:

20 „Părinte sfânt, nu mă rog numai pentru aceștia,
ci și pentru cei care vor asculta cuvintele lor
și vor crede în mine:

21 toți să fie una; după cum tu, Părinte,
ești în mine și eu în tine,
așa și ei să fie în noi una,
ca lumea să creadă că tu m-ai trimis.

22 Slava pe care mi-ai dat-o tu eu le-am dat-o lor,

23 ca să fie una precum noi una suntem:
eu în ei și tu în mine.

Ei să fie în chip desăvârșit una,
ca să cunoască lumea că tu m-ai trimis
și că i-ai iubit pe ei, precum m-ai iubit pe mine.

Cuvântul Domnului

II. COLECTE

223. Această colectă să nu se folosească atunci când se folosește ca rugăciune prima binecuvântare nupțială (nr. 74. 105).

**Dumnezeule, care ai sfințit unirea dintre soți
printr-un sacrament atât de sublim,
încât ai făcut din sacramentul Căsătoriei
un semn al tainei lui Cristos și a Bisericii,
dăruiește-le, te rugăm, acestor credincioși ai tăi
harul să împlinească în fapte
ceea ce au cunoscut prin credință.
Prin Domnul nostru Isus Cristos,
Fiul tău, care, fiind Dumnezeu,
împreună cu tine viețuiește și domnește
în unire cu Duhul Sfânt,
în toți vecii vecilor. Amin.**

224. **Dumnezeule, care, de la crearea neamului omenesc,
ai voit să fie unire între bărbat și femeie;
unește-i, te rugăm, în aceeași iubire
pe credincioșii tăi care se unesc în taina Căsătoriei,
pentru ca dragostea pe care ai făcut-o rodnică
să o mărturisească prin faptele lor.
Prin Domnul nostru Isus Cristos care, fiind Dumnezeu,
împreună cu tine viețuiește și domnește
în unire cu Duhul Sfânt,
în toți vecii vecilor. Amin.**

225. Ascultă, Doamne, rugăciunile noastre și revarsă cu bunătate harul tău asupra acestor credincioși ai tăi (**N. și N.**), pentru ca ei, care se unesc în fața altarului, să fie întăriți în dragoste unul față de celălalt. Prin Domnul nostru Isus Cristos, Fiul tău, care, fiind Dumnezeu, împreună cu tine viețuiește și domnește în unire cu Duhul Sfânt, în toți vecii vecilor. Amin.
226. Atotputernice Dumnezeule, te rugăm ca acești credincioși ai tăi, care se unesc în taina Căsătoriei, să propășească în credința pe care o mărturisesc și să îmbogățească rândurile sfintei Biserici cu noi vlăstare. Prin Domnul nostru Isus Cristos, Fiul tău, care, fiind Dumnezeu, împreună cu tine viețuiește și domnește în unire cu Duhul Sfânt, în toți vecii vecilor. Amin.
227. Ascultă, Doamne, rugăciunile noastre și ocrotește cu bunătate orânduilele prin care ai voit să se propage neamul omenesc, pentru ca ceea ce este unit de tine să se păstreze cu ajutorul tău. Prin Domnul nostru Isus Cristos, Fiul tău, care, fiind Dumnezeu,

împreună cu tine viețuiește și domnește
în unire cu Duhul Sfânt,
în toți vecii vecilor. Amin.

228. Dumnezeu care, atunci când lumea
a început să crească,
ai binecuvântat înmulțirea copiilor,
ascultă rugăciunile noastre
și revarsă ajutorul binecuvântării tale
asupra acestor slujitori ai tăi (N. și N.),
pentru ca, având o singură inimă și un singur suflet
în viața de familie,
să rămână nedespărțiți în sfințenie.
Prin Domnul nostru Isus Cristos, Fiul tău,
care, fiind Dumnezeu,
împreună cu tine viețuiește și domnește
în unire cu Duhul Sfânt,
în toți vecii vecilor. Amin.

III. ALTE RUGĂCIUNI PENTRU SFINȚIREA INELELOR

229. Binecuvântează, Doamne, aceste inele
pe care noi le binecuvântăm ✠ în numele tău,
pentru ca aceia care le vor purta
să păstreze fidelitate neștirbită unul față de celălalt,
să rămână în pace prin împlinirea voinței tale
și să trăiască mereu în iubire reciprocă.
Prin Cristos Domnul nostru.

230. **Binecuvântează ✠ și sfințește, Doamne,
pe slujitorii tăi în dragostea lor;
aceste inele, semnul fidelității lor,
să le amintească de iubirea care îi unește.
Prin Cristos Domnul nostru.**

IV. RUGĂCIUNI ASUPRA DARURILOR

231. **Te rugăm, Doamne,
primește darurile oferite pentru noii căsătoriți
și ia sub ocrotirea ta acest legământ rânduitor de tine.
Prin Cristos Domnul nostru.**
232. **Primește cu bunăvoință, Doamne,
darurile pe care ți le oferim cu bucurie
și ocrotește-i cu dragoste părintească
pe cei pe care i-ai unit prin taina Căsătoriei.
Prin Cristos Domnul nostru.**
233. **Ascultă cu îndurare, Doamne, rugăciunile noastre
și primește cu bunăvoință darurile pe care ți le oferim
pentru acești credincioși ai tăi
care s-au unit prin legământul sfânt al Căsătoriei
și aceste sfinte taine să-i întărească
în iubirea față de tine și în iubire reciprocă.
Prin Cristos Domnul nostru.**

V. PREFEȚE

234. **Demnitatea legământului nupțial**

**Cu adevărat vrednic și drept,
de cuviință și mântuitor lucru este
să-ți aducem mulțumiri pururea și în tot locul,
ție, Doamne, Părinte sfânt, atotputernic,
veșnic Dumnezeu.**

**Tu ai întărit legământul Căsătoriei
prin jugul plăcut al bune înțelegeri
și legătura indisolubilă a păcii,
pentru ca rodnicia curată a familiilor sfinte
să sporească numărul fiilor adoptați prin har.**

**Prin providența și harul tău,
tu orânduiești într-un chip minunat
atât nașterea trupească a omului
care este coroana creației,
cât și renașterea lui spirituală,
spre propășirea Bisericii tale,
prin Cristos Domnul nostru.**

**Prin el, împreună cu îngerii și cu toți sfinții,
cântăm imnul slavei tale, zicând fără încetare:**

235. Marea taină a Căsătoriei

Cu adevărat vrednic și drept,
de cuviință și mântuitor lucru este
să-ți aducem mulțumiri pururea și în tot locul,
ție, Doamne, Părinte sfânt, atotputernic,
veșnic Dumnezeu,
prin Cristos Domnul nostru.

Tu ai încheiat un legământ nou cu poporul tău
și l-ai răscumpărat prin moartea și învierea lui Cristos:
prin el ne-ai făcut părtași ai dumnezeirii
și moștenitori ai împărăției cerului.
În mărinimia ta, ne-ai dăruit în taina Căsătoriei
un semn al bunătății și un model al iubirii tale.

De aceea, cu îngerii și cu toți sfinții,
te laudăm zicând fără încetare:

236. Căsătoria, semn al iubirii lui Dumnezeu

Cu adevărat vrednic și drept,
de cuviință și mântuitor lucru este
să-ți aducem mulțumiri pururea și în tot locul,
ție, Doamne, Părinte sfânt, atotputernic,
veșnic Dumnezeu.

Tu l-ai creat pe om prin darul bunătății tale
și ai hotărât să-l înalți la o demnitate așa de mare,
încât în iubirea dintre bărbat și femeie
să ne dai o imagine adevărată a iubirii tale.

Pe omul creat din marea ta îndurare
îl chemi fără încetare la legea dragostei,
ca să-l faci părtaș și de iubirea ta veșnică.
Deoarece Căsătoria este semnul dragostei tale,
sfințește dragostea dintre oameni,
prin Cristos Domnul nostru.

Prin el îți cântăm un imn de laudă,
împreună cu îngerii și toți sfinții tăi,
zicând fără încetare:

VI. POMENIREA MIRILOR LA RUGĂCIUNEA EUHARISTICĂ

a) **Rugăciunea euharistică I**

237. *Te rugăm, așadar propriu. Cuvintele puse în paranteze pot fi omise dacă se crede de cuviință.*

Te rugăm, așadar, Doamne,
să privești cu bunăvoință la jertfa slujirii noastre
precum și la aceea a slujitorilor tăi **N.** și **N.**
și la aceea a întregii tale familii,
care imploră pentru ei maiestatea ta:
și așa cum i-ai ajutat să ajungă la ziua Căsătoriei,
tot astfel
(să le dăruiești să se bucure de copiii pe care îi doresc, și)
să-i conduci cu bunătată la vârsta înaintată
pe care o râvnesc.
(Prin Cristos Domnul nostru. Amin).

b) Rugăciunea euharistică II

238. După cuvintele *tot clerul să se adauge:*

**Adu-ți aminte, Doamne, și de N. și N.,
pe care i-ai ajutat să ajungă la ziua Căsătoriei,
ca prin harul tău să rămână în iubire și pace
unul față de celălalt.**

c) Rugăciunea euharistică III

239. După cuvintele *risipiți pretutindeni să se adauge:*

**Întărește-i, te rugăm, în harul Căsătoriei pe N. și N.,
pe care i-ai condus cu bine până la ziua Căsătoriei,
pentru ca legământul pe care l-au încheiat în fața ta
să-l păstreze neconținut în viață cu ajutorul tău.
Întoarce la tine...**

VII. ALTE RUGĂCIUNI PENTRU BINECUVÂNTAREA NUȚIALĂ

240. Când unul dintre miri sau nici unul nu se împărtășește, în invitația la rugăciune se omit cuvintele din paranteze. Se pot omite din rugăciunea însăși cuvintele din paranteze, dacă împrejurările recomandă acest lucru, de exemplu, dacă mirii sunt înaintați în vârstă.

241. Preotul (sau diaconul), cu mâinile împreunate, îi invită pe cei de față la rugăciune:

**Să-l rugăm pe Dumnezeu pentru acești miri,
care au încheiat Căsătoria și se apropie de altar pentru ca
(împărtășindu-se cu trupul și sângele lui Cristos),
să fie uniți mereu prin iubire unul față de celălalt.**

Toți se roagă un timp în tăcere.

242. Apoi preotul (sau diaconul), cu mâinile întinse asupra mirilor, continuă:

Părinte sfânt,

**tu l-ai creat pe om după chipul tău, bărbat și femeie,
pentru ca bărbatul și femeia, uniți cu trupul și sufletul,
să-și împlinească menirea lor în lume.**

**Dumnezeule, în iubirea dintre soți
ai voit să ne oferi imaginea acelei alianțe
pe care ai binevoit s-o închei cu poporul tău,
pentru a vădi planurile tale pline de iubire.
Și după ce ai ridicat căsătoria la rangul de sacrament,
în unirea fidelă a credincioșilor tăi
ne descoperi misterul iubirii dintre Cristos și Biserică.**

**Te rugăm să binevoiești a-i lua sub ocrotirea ta
pe acești credincioși ai tăi (N. și N.)
și să reverși în inimile lor tăria Duhului Sfânt.**

**Fă, Doamne, ca fiecare dintre ei
să fie pentru celălalt un semn al prezenței tale,
pentru ca prin conviețuirea conjugală
să-și împărtășească darurile iubirii tale
și astfel să fie o singură inimă și o singură voință.**

**Ajută-i, de asemenea, Doamne,
să întrețină prin muncă familia
pe care o întemeiază astăzi
(și să-și educe copiii după învățătura sfintei Evanghelii,
pentru ca apoi să fie primiți în familia cerească).**

Binevoiește a revărsa binecuvântarea ta îmbelșugată
 asupra credincioasei tale **N.**,
 pentru ca, împlinindu-și datoriile de soție (și mamă),
 să aducă bucurie în familie prin iubirea ei curată
 și să o împodobească prin gingășia ei.
 Dăruiește, Doamne, binecuvântarea ta cerească
 și acestui credincios al tău **N.**,
 ca să-și împlinească cu credință datoriile de soț
 (și de tată înțelept).

Părinte sfânt,
 fă ca aceia care s-au unit prin sfânta Căsătorie
 și se vor apropia de masa ta preasfântă,
 să aibă fericirea de a lua parte și la ospățul tău ceresc.
 Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

243. Preotul (sau diaconul), stând cu fața îndreptată spre mireasă și mire,
 cu mâinile împreunate, îi invită pe cei de față la rugăciune:
**Să invocăm cu umilință binecuvântarea lui Dumnezeu
 asupra acestor miri,
 ca să le dea cu îndurare ajutorul său
 după ce i-a îmbogățit cu legământul Căsătoriei.**

Toți se roagă un timp în tăcere.

244. Apoi preotul (sau diaconul), cu mâinile întinse asupra mirilor,
 continuă:
**Părinte sfânt, ziditorul lumii întregi,
 care ai făcut bărbatul și femeia după chipul tău**

și ai voit să copleșești familia lor
cu binecuvântarea ta:
te rugăm cu umilință pentru acești slujiri ai tăi,
care se unesc astăzi prin sacramentul Căsătoriei.

Să coboare cu îmbelșugare binecuvântarea ta, Doamne,
asupra acestei mirese **N.**,
și asupra însoțitorului ei de viață **N.**,
iar puterea Duhului Sfânt
să înflăcăreze de sus inimile lor,
pentru ca, bucurându-se de darul reciproc al căsniciei,
să-și împodobească familia cu copii
și să îmbogățească Biserica.

Să te laude pe tine, Doamne, în momentele de veselie
și să te caute în momentele de întristare;
să se bucure că ești aproape de ei în suferințe
ca să-i susții
și să te simtă că ești alături de ei în nevoi
ca să-i mângâi;
să ți se închine ție în adunarea sfântă,
să se dovedească a fi martori ai tăi în lume;
și, după o viață lungă și fericită,
să ajungă în împărăția cerurilor
împreună cu prietenii care îi înconjoară.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

VIII. RUGĂCIUNI DUPĂ ÎMPĂRTĂȘANIE

245. Prin puterea acestei jertfe,
ocrotește, Doamne, cu grijă părintească
ceea ce providența ta a orânduit,
ca să-i faci părtași la aceeași iubire
pe cei pe care i-ai unit într-o conviețuire sfântă
(și i-ai hrănit din aceeași pâine și din același potir).
Prin Cristos Domnul nostru.
246. După ce am luat parte la masa ta,
te rugăm, Doamne,
ca aceia care se unesc prin sacramentul Căsătoriei
să-ți rămână mereu fideli
și să vestească oamenilor numele tău.
Prin Cristos Domnul nostru.
- R.** Amin.
247. Dumnezeuule atotputernic,
te rugăm să sporească în acești credincioși ai tăi
puterea sacramentului primit,
iar noi să simțim roadele jertfei
pe care am oferit-o împreună.
Prin Cristos Domnul nostru. Amin.

**IX. BINECUVÂNTĂRI
LA SFÂRȘITUL CELEBRĂRII**

**248. Dumnezeu, Tatăl veșnic,
să vă păstreze statornici în dragoste,
pentru ca pacea lui Cristos să locuiască în voi
și să rămână mereu în casa voastră.**

R. Amin.

**Să aveți parte de binecuvântare în copii,
de mângâierea prietenilor
și de adevărata pace cu toți.**

R. Amin.

**Să fiți martori ai iubirii lui Dumnezeu în lume,
plini de bunătate față de cei necăjiți și săraci,
pentru ca aceștia să vă întâmpine într-o zi
cu recunoștință în lăcașurile veșnice.**

R. Amin.

**Iar pe voi toți, care sunteți aici de față,
să vă binecuvânteze Dumnezeu,
Tatăl, ✠ și Fiul, și Sfântul Duh.**

R. Amin.

**249. Dumnezeu, Tatăl atotputernicul,
să vă împărtășească bucuria sa
și să vă binecuvânteze în copii.**

R. Amin.

**Dumnezeu Fiul unul-născut
să vă ajute cu bunăvoință
atât în cele prielnice, cât și în cele potrivnice.**

R. Amin.

**Dumnezeu Duhul Sfânt
să reverse dragostea sa mereu în inimile voastre.**

R. Amin.

**Iar pe voi toți, care sunteți aici de față,
să vă binecuvânteze Dumnezeu,
Tatăl, ✠ și Fiul, și Sfântul Duh.**

R. Amin.

**250. Domnul Isus,
care a binevoit să fie de față la nunta din Cana,
să vă binecuvânteze pe voi și rudele voastre.**

R. Amin.

**El, care și-a iubit Biserica până la sfârșit,
să reverse neconținut iubirea sa în inimile voastre.**

R. Amin.

**Să vă ajute Domnul ca, mărturisind credința
în învierea lui,
să așteptați cu bucurie fericirea nădăjduită.**

R. Amin.

**Iar pe voi toți, care sunteți aici de față,
să vă binecuvânteze Dumnezeu,
Tatăl, ✠ și Fiul, și Sfântul Duh.**

R. Amin.

ADAOS

I. MODELE DE RUGĂCIUNE UNIVERSALĂ

251. Fraților preaiubiți, gândindu-ne la darul deosebit al harului și iubirii, cu care Dumnezeu a binevoit să desăvârșească și să sfințească iubirea fraților noștri **N.** și **N.**, să-i încredințăm Domnului:

– Ca slujitorii tăi **N.** și **N.**, uniți în legătura sfântă a Căsătoriei, să se poată bucura neconținut de bunăstare și sănătate, Domnului să ne rugăm.

R. *Te rugăm, ascultă-ne.*

Sau alt răspuns potrivit din partea poporului.

– Ca să binevoiești a binecuvânta legământul lor, după cum ai binevoit să sfințești nunta de la Cana Galileii, Domnului să ne rugăm. **R.**

– Ca iubirea lor desăvârșită și rodnică să le aducă pace și ajutor, și să dea mărturie bună pentru numele de creștin, Domnului să ne rugăm. **R.**

– Ca poporul creștin să înainteze din zi în zi în virtute și ca toți cei care sunt apăsați de diferite greutăți să primească ajutorul harului de sus, Domnului să ne rugăm. **R.**

– Ca Duhul Sfânt să reînnoiască harul sacramentului în toți soții care sunt aici de față, Domnului să ne rugăm. **R.** Revarsă, Doamne, cu bunăstare Duhul iubirii tale asupra acestor miri, ca să fie o singură inimă și un singur suflet și nimic să nu-i mai despartă pe cei pe care tu i-ai unit, nimic să nu-i mai îndurereze pe cei pe care i-ai copleșit cu binecuvântarea ta. Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

252. Fraților preaiubiți, să însoțim cu rugăciunile noastre această nouă familie pentru ca iubirea reciprocă a acestor soți să crească din zi în zi și pentru ca Dumnezeu să ajute cu îndurare toate familiile din lume.
– Pentru noii soți care sunt aici de față și pentru fericirea familiei lor, Domnului să ne rugăm.

R. *Te rugăm, ascultă-ne.*

Sau alt răspuns potrivit din partea poporului.

– Pentru rudele și prietenii lor și pentru toți binefăcătorii acestor miri, Domnului să ne rugăm. **R.**

– Pentru tinerii care se pregătesc să încheie Căsătoria, și pentru toți aceia, pe care Domnul îi cheamă la altă stare de viață, Domnului să ne rugăm. **R.**

– Pentru toate familiile din lume și pentru o pace trainică între oameni, Domnului să ne rugăm. **R.**

– Pentru toți membrii familiilor noastre, care au trecut din această lume și pentru toți răposații, Domnului să ne rugăm. **R.**

– Pentru Biserică, poporul sfânt al lui Dumnezeu, și pentru unitatea tuturor creștinilor, Domnului să ne rugăm. **R.**

Doamne Isuse, care ești prezent în mijlocul nostru, acum când **N.** și **N.** pecetluiesc unirea lor, primește rugăciunea noastră și umple-ne de Duhul tău. Tu care viețuiești și domnești în vecii vecilor.

R. Amin.

II. RITUALUL BINECUVÂNTĂRII LOGODNICILOR

Norme introductive

- 253.** Printre îndatoririle și formele de apostolat ale soților creștini, în afară de educația copiilor, nu de mică importanță este ajutorul care trebuie acordat logodnicilor pentru a se pregăti mai bine la Căsătorie. Așadar, logodna cinstită a creștinilor este pentru cele două familii un eveniment deosebit care e bine să fie celebrat printr-un anumit rit și prin rugăciune comună pentru ca prin binecuvântarea lui Dumnezeu care este implorată ceea ce se începe cu bine tot cu bine să fie dus la îndeplinire la timpul convenit. Această celebrare trebuie adaptată la împrejurări.
- 254.** Când logodna este celebrată în intimitatea celor două familii, unul dintre părinți poate să prezideze cum se cuvine ritul binecuvântării. Dacă însă este prezent un preot sau un diacon, atunci e mai potrivit ca el să îndeplinească oficiul prezidării, cu condiția ca să fie clar pentru cei de față că nu este vorba despre celebrarea Căsătoriei.
- 255.** Așadar, ritul care este prezentat aici poate fi folosit fie de părinți, fie de preot, de diacon sau de alt laic care, păstrând elementele mai importante și structura ritului, vor adapta fiecare parte la împrejurări.
- 256.** Acest ritual al celebrării poate fi, de asemenea, folosit atunci când, fiind deja început timpul logodnei, logodnicii se adună pentru pregătirea catehetică ce trebuie făcută înainte de a se celebra Căsătoria. Niciodată logodna sau binecuvântarea specială a logodnicilor nu trebuie legată de celebrarea Liturghiei.

Riturile introductive

257. După ce familia s-a adunat, dacă prezidează preotul sau diaconul, după ce a făcut semnul crucii, îi salută pe cei de față spunând:

**Har vouă și pace
de la Domnul nostru Isus Cristos,
care ne-a iubit și s-a dat pe sine pentru noi.**

Sau alte cuvinte luate mai ales din Sfânta Scriptură.

Toți răspund:

**Și cu duhul tău.
Sau alt răspuns potrivit.**

258. Dacă prezidează un laic, după ce a făcut semnul crucii, îi salută pe cei prezenți, zicând:

**Fraților, să-l preamărim pe Domnul nostru Isus Cristos,
care ne-a iubit și s-a dat pe sine pentru noi.**

Toți răspund:

Amin.

259. În continuare, celebrantul îi pregătește pe cei de față să primească binecuvântarea, cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare:

Știm că harul lui Dumnezeu este întotdeauna necesar tuturor și în orice timp; și mai știm cu toții că același har este mai presus de toate necesar creștinilor atunci când se pregătesc să întemeieze o familie.

Să implorăm binecuvântarea lui Dumnezeu pentru acești frați ai noștri, ca să crească prețuirea lor unul față de celălalt, să se iubească mai sincer și să se pregătească pentru sfânta Căsătorie în rugăciune comună și în curăție.

Lectura cuvântului lui Dumnezeu

260. Apoi unul dintre cei de față sau celebrantul însuși citește textul din Sfânta Scriptură.

Aceasta este porunca mea, să vă iubiți unul pe altul, așa cum v-am iubit eu pe voi.

Citare din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **15,9-12**

- I**n acel timp, Isus le-a spus ucenicilor săi:
- ⁹ „Precum m-a iubit pe mine Tatăl, tot așa, și eu vă iubesc pe voi. Rămâneți în dragostea mea.
- ¹⁰ Dacă păziți poruncile mele, veți rămâne în iubirea mea, după cum și eu am păzit poruncile Tatălui meu și rămân în iubirea lui.
- ¹¹ Acestea vi le-am spus ca bucuria mea să fie în voi și ca bucuria voastră să fie deplină”.
- ¹² „Aceasta este porunca mea: să vă iubiți unii pe alții, așa cum v-am iubit și eu pe voi.

Cuvântul Domnului

261. **Sau:**

Iubirea crede, speră, suferă toate.

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Paul
către Corinteni 13,4-13

Fraților,

- ⁴ dragostea este îndelung răbdătoare,
dragostea este binevoitoare;
dragostea nu pizmuiește, nu se laudă,
nu se umflă de mândrie.
- ⁵ Nu se poartă necuviincios, nu caută propriile interese,
nu se mânie, nu ține seama de răul primit,
- ⁶ nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr.
- ⁷ Pe toate le iartă, pe toate le crede,
pe toate le nădăjduiește, pe toate le îndură.
- ⁸ Dragostea nu va înceta niciodată.
Într-o zi, profețiile vor dispărea,
darul limbilor va înceta,
cunoașterea – pe care o avem despre Dumnezeu –
se va sfârși,
- ⁹ deoarece cunoașterea noastră este imperfectă,
imperfectă este și profeția noastră;
- ¹⁰ dar când va veni ceea ce este desăvârșit,
va dispărea ceea ce este imperfect.
- ¹¹ Când eram copil, vorbeam ca un copil,
gândeam ca un copil, judecam ca un copil.
Acum, când am devenit un om matur,
am părăsit cele copilărești.
- ¹² Acum vedem nelămurit, ca într-o oglindă,
dar atunci vom vedea față în față;

acum cunosc în mod imperfect,
atunci însă voi cunoaște pe deplin
așa cum sunt și eu cunoscut pe deplin de Dumnezeu.

- ¹³ Acum, așadar, rămân acestea trei:
crediința, nădejdea și dragostea;
dar cea mai mare dintre toate acestea
este dragostea.

Cuvântul Domnului

262. Sau:

Mă voi logodi cu tine în fidelitate.

Citire din cartea profetului Osea

2,21-25

Așa vorbește Domnul:

- ²¹ Te voi logodi cu mine pentru totdeauna;
te voi logodi cu mine în dreptate și judecată,
în iubire și îndurare;
- ²² te voi logodi cu mine în fidelitate
și vei cunoaște că eu sunt Domnul!”
- ²³ Și în ziua aceea, zice Domnul,
eu voi răspunde cerurilor,
iar cerurile vor răspunde pământului,
și pământul va răspunde grâului,
mustului și untdelemnului,
și ele vor răspunde lui Israel.
- ²⁵ Și-mi voi semăna pe Israel în țară
și mă voi milostivi spre Lo-Ruhama
și voi zice către Lo-Ami: „Tu ești poporul meu”,
iar el îmi va răspunde: „Tu ești Dumnezeuul meu!”

Cuvântul Domnului

Să aveți aceeași simțire.

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Filipeni

2,1-5

Fraților,

- ¹ dacă este adevărat
că în Cristos ne încurajăm unii pe alții,
ne mângâiem în dragoste,
suntem uniți cu Duhul Sfânt,
avem sentimente de iubire și compătimire,**
- ² atunci faceți-mi bucuria deplină
prin aceea că aveți cu toții o singură simțire,
o singură dragoste și un singur gând;**
- ³ nu faceți nimic din spirit de ceartă
sau de mărire deșartă!
Ci să aveți destulă smerenie,
ca să-i considerați pe ceilalți superiori vouă.**
- ⁴ Fiecare dintre voi să se gândească
nu la interesele proprii, ci la binele celorlalți.**
- ⁵ Să aveți deci în voi aceleași simțăminte
pe care le avea și Cristos Isus.**

Cuvântul Domnului

263. Dacă se consideră oportun, se poate spune sau cânta psalmul responsorial sau altă cântare potrivită.

Ps 144(145),8-9.10 și 15.17-18 (R. 9a)

R. *Domnul este bun față de toți oamenii.*

⁸ Domnul este iubire și îndurare,
el este îndelung răbdător și plin de dragoste.

⁹ Domnul este bun față de toți
și își arată bunătatea față de orice făptură. **R.**

¹⁰ Să te laude pe tine, Doamne, toată făptura
și sfinții tăi să te binecuvânteze;

¹⁵ Ochii tuturor se îndreaptă plini de speranță spre tine,
tu le dai hrană la vreme potrivită. **R.**

¹⁷ Domnul este drept în toate căile sale,
milostiv în toate lucrările sale.

¹⁸ Domnul este lângă cei care-l cheamă,
lângă cei care-l cheamă din toată inima. **R.**

264. Cel care celebrează le adresează câteva cuvinte celor de față, explicând lectura biblică, pentru a înțelege în spirit de credință semnificația celebrării, să o poată deosebi cum se cuvine și să o poată distinge corect de celebrarea Căsătoriei.

Rugăciunea universală

265. Urmează rugăciunea comună. Celebrantul poate alege dintre invocațiile propuse mai jos pe acelea care i se par mai potrivite sau să adauge altele care privesc anumite situații speciale:

Să-l invocăm cu încredere pe Dumnezeu Tatăl, care atât de mult i-a iubit pe oameni încât i-a adoptat de fii ai săi în Cristos, prezentându-i lumii ca martori ai iubirii sale:

R. *Dăruiește-ne, Doamne, iubirea ta veșnică.*

Sau alt răspuns potrivit pe care îl dă poporul.

– Tu, care ai voit să se arate adevărații tăi fii și frații lui Cristos în iubirea reciprocă. **R.**

– Tu, care impui oamenilor legile plăcute ale iubirii tale, pentru ca, urmându-le, să găsească fericirea. **R.**

– Tu, care unești bărbatul și femeia prin iubirea reciprocă, pentru ca familia care se întemeiază să se bucure de coroana copiilor. **R.**

– Tu, care ai simbolizat în mod tainic plinătatea iubirii conjugale în sacramentul Căsătoriei, prin jertfa pascală a Fiului tău, prin care Cristos a iubit Biserica și a făcut-o pentru tine fără pată prin sângele său. **R.**

– Tu, care îi chemi pe **N.** și **N.** la comuniunea deplină a iubirii ca să devină membri ai familiei creștine având o singură inimă și un singur suflet. **R.**

266. Înainte de rugăciunea de binecuvântare, dacă este obiceiul locului, cei care încheie logodna pot să-și exprime promisiunea printr-un semn, de exemplu, prin semnarea unui document, prin oferirea inelelor sau a altor cadouri.

267. Inelele sau alte daruri de logodnă pot fi binecuvântate prin următoarea formulă:

**Darurile pe care vi le oferiți unul altuia
să le păstrați în așa fel încât
ceea ce vă promiteți reciproc
să duceți la împlinire la timpul convenit.**

R. Amin.

Rugăciunea de binecuvântare

268. Cel care prezidează spune rugăciunea cu mâinile împreunate; dacă însă este preot sau diacon, o spune cu mâinile întinse:

**Te preamărim pe tine, Doamne,
care în planul tău binevoitor
îi chemi pe acești fii ai tăi **N.** și **N.**
și orânduiești să se iubească unul pe altul;
te rugăm să binevoiești a încuraja inimile lor,
pentru ca, rămânând fideli,
și fiindu-ți în toate pe plac,
să ajungă cu bine la sacramentul Căsătoriei.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

269. **Sau când prezidează un preot ori un diacon:**

**Doamne Dumnezeule, izvorul a toată iubirea,
prin planul tău providențial
acești tineri au venit unul în întâmpinarea celuilalt;
fă cu îndurare, ca ei care,
pregătindu-se pentru primirea
sacramentului Căsătoriei,
imploră harul tău, sprijiniți de binecuvântarea de sus
să înainteze în prețuirea reciprocă
și să se iubească unul pe altul cu o dragoste sinceră.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

Încheierea ritului

270. **Cel care prezidează încheie ritul, spunând:**

**Dumnezeul iubirii și al păcii să locuiască în voi,
să conducă pașii voștri
și să întărească inimile voastre în iubirea sa.**

Toți:

Amin.

271. **E bine ca celebrarea să se încheie cu un cântec potrivit.**

III. RITUALUL BINECUVÂNTĂRII SOȚILOR ÎN CADRUL LITURGHIEI CU OCAZIA ANIVERSĂRII CĂSĂTORIEI

272. La principalele aniversări ale Căsătoriei, ca de exemplu la 25, 50, 60 de ani de la Căsătorie, e binevenită o amintire specială a sacramentului prin celebrarea Liturghiei proprii cu rugăciunile indicate în Liturghierul roman (*Liturghii rituale*, „pentru miri”, 2. La aniversările Căsătoriei).
273. La liturgia cuvântului, conform rubricilor, lecturile pot fi luate fie din Lectionarul pentru celebrarea Căsătoriei (cf. mai sus, la nr. 179-222), fie din Liturghia pentru aducere de mulțumire lui Dumnezeu din Lectionarul Liturghiilor pentru diferite necesități (cf. *Liturghierul roman*, Ritualul lecturilor Liturghiei, nr. 943-947).
274. După lectura Evangheliei, la omilia pe care trebuie să o facă pornind de la textul sacru, preotul să prezinte misterul și harul matrimonial al vieții creștine, ținând totuși seama de diferitele situații ale persoanelor.
275. În continuare, preotul îi invită pe soți să se roage în tăcere și să-și reînnoiască în fața lui Dumnezeu hotărârea de a trăi o viață sfântă în Căsătorie, cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare:

**Acum când aniversați acea celebrare,
la care v-ați unit viața într-o legătură de nedesfăcut
prin sacramentul Căsătoriei,
voiți să reînnoiți în fața lui Dumnezeu
promisiunile făcute odinioară unul altuia:
pentru ca aceste promisiuni
să fie întărite în harul lui Dumnezeu,
îndreptați-vă rugăciunile către Domnul.**

276. Soții își reînnoiesc în tăcere promisiunea.
277. Eventual, dacă soții vor să-și reînnoiască promisiunea cu glas tare, se folosește formularul propus aici:

Soțul:

**Binecuvântat să fii, Doamne,
pentru că din dărnicia ta am primit-o pe N. de soție.**

Soția:

**Binecuvântat să fii, Doamne,
pentru că din dărnicia ta l-am primit pe N. de soț.**

Amândoi:

**Binecuvântat să fii, Doamne,
pentru că ai fost alături de noi cu bunățate
atât în împrejurările fericite ale vieții noastre,
cât și în cele potrivnice.**

**Ajută-ne, te rugăm,
să păstrăm cu fidelitate iubirea unul față de celălalt,
ca să fim martori buni ai legământului
pe care l-ai încheiat cu oamenii.**

Preotul:

**Domnul să vă păzească în toate zilele vieții voastre.
El să vă fie mângâiere în clipele de suferință,
sprijin în clipele de bucurie
și să reverse cu îmbelșugare binecuvântările
sale în casa voastră.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

Binecuvântarea inelelor

278. Dacă se crede de cuviință, preotul spune această rugăciune:

**Sporește și sfințește, Doamne,
iubirea slujitorilor tăi;
pentru ca ei care și-au oferit reciproc aceste inele ca
semn al fidelității
să crească neconținut în harul sacramentului.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

Inelele pot fi onorate prin tămâiere.

279. Dacă e vorba de inele noi, preotul rostește această rugăciune de binecuvântare:

**Binecuvântează și sfințește, Doamne,
iubirea slujitorilor tăi;
și ei care poartă aceste inele ca semn al fidelității
să nu uite de sentimentul iubirii
și de harul sacramentului.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

Altă formulă, la nr. 229.

280. Urmează rugăciunea universală sau a credincioșilor așa cum se obișnuiește să se facă la celebrarea Liturghiei, sau rugăciunea comună după cum este propusă aici:

**Să invocăm îndurarea lui Dumnezeu Tatăl atotputernicul
care în planul său preînțelept a voit ca în iubirea fidelă
(și fecundă) a soților să întrevadă istoria mântuirii.**

R. *Doamne, reînnoiește fidelitatea slujitorilor tăi.*

– Părinte sfânt, care ești fidel, tu ceri ca legământul tău să fie respectat și îi răsplătești pe cei care îl respectă; binevoiește a revărsa binecuvântările tale peste slujitorii tăi care sărbătoresc (a 25-a, a 50-a, a 60-a) aniversare a căsătoriei lor. **R.**

– Tu, care împreună cu Fiul și cu Duhul Sfânt te bucuri din veșnicie de unitatea deplină a vieții și de comuniunea iubirii, fă ca acești slujitori ai tăi să-și amintească mereu de legământul iubirii pe care l-au încheiat prin sacramentul Căsătoriei și să-l păstreze cu fidelitate. **R.**

– Tu, care astfel orânduiești toate experiențele vieții umane în înțelepciunea ta încât îi conduci pe oameni să fie părtași la taina lui Cristos, fă ca acești slujitori ai tăi, primind cu seninătate atât bucuria, cât și suferința, să rămână atașați de Cristos și să se străduiască să trăiască numai pentru el. **R.**

– Tu, care ai voit ca viața conjugală să fie un exemplu de viață creștină, fă ca toți soții să fie martori ai misterului iubirii Fiului tău. **R.**

281. **Preotul încheie rugăciunea:**

Dumnezeule, familia își are temelia tainică în orânduirea ta. Ascultă cu îndurare rugăciunile slujitorilor tăi, și fă ca, urmând exemplul sfintei familii, să te laude veșnic în bucuria casei tale. Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

282. În liturgia euharistică se respectă în toate ritualul Liturghiei, în afară de cele care urmează.
Dacă se crede de cuviință, la prezentarea darurilor, soții pot să aducă pâinea, vinul și apa la altar.

283. După *Tatăl nostru*, omițându-se *Mântuiește-ne, te rugăm*, preotul, îndreptat spre miri, spune cu brațele întinse:

**Te laudăm și te binecuvântăm pe tine Dumnezeu,
creatorul a toate,
care la început ai făcut bărbatul și femeia
ca să fie o comunitate de viață și de iubire;
îți aducem mulțumire
pentru că ai binevoit să binecuvântezi viața de familie
a slujitorilor tăi **N. și N.**,
spre a fi o imagine a unirii lui Cristos cu Biserica:
îndreaptă-ți astăzi privirea cu îndurare spre ei,
și tu, care i-ai păstrat uniți atât în timp de bucurie,
cât și în timp de suferință,
reînnoiește-le legământul nupțial,
sporește-le iubirea, întărește-le legătura păcii,
ca să se bucure mereu de binecuvântarea ta
(împreună cu copiii lor care îi înconjoară).
Prin Cristos Domnul nostru.**

Toți răspund:

R. Amin.

284. După ce se spune *Pacea Domnului*, dacă se consideră potrivit, soții și toți ceilalți își manifestă reciproc, într-un mod decent, pacea și dragostea, după obiceiul locului.

285. Soții se pot împărtăși sub ambele specii.

286. La sfârșitul Liturghiei, preotul îi binecuvântează pe soți și pe cei de față în mod obișnuit sau cu o formulă mai solemnă, de exemplu, în felul următor:

Diaconul îi invită pe cei de față să primească binecuvântarea, cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare:

Plecați-vă fruntea spre a primi binecuvântarea.

**Preotul spune apoi cu mâinile întinse asupra soților:
Dumnezeu Tatăl atotputernicul
să vă dăruiască pacea sa.**

R. Amin.

**Fiul unul-născut al lui Dumnezeu
să vă stea alături cu îndurare
atât în clipele de bucurie, cât și în clipele de suferință.**

R. Amin.

**Duhul Sfânt să reverse neconținut
iubirea sa în inimile voastre.**

R. Amin.

**Apoi îi binecuvântează pe cei de față adăugând:
Și pe voi toți, care sunteți aici de față,
să vă binecuvânteze atotputernicul Dumnezeu,
Tatăl, și Fiul, ✠ și Duhul Sfânt.**

R. Amin.

IV. CÂNTĂRI

73.

Fra - ți - lor preaiubiți, să-l rugăm cu umilință pe Dom-nul
 ca să re - ver - se cu îndurare binecuvântarea harului său
 asupra acestor slujitori ai săi care s-au căsătorit în - tru Cris - tos,
 și el, care i-a unit prin legământul sfințit, (și prin taina trupului
 și sângelui lui Cristos), să-i păstreze u - niți în dra - gos - te.

74 și 105.

Dum-ne - ze - u - le, care prin puterea ta ai creat toate din
 ni - mic, ca - re da - pă ce ai rânduit începuturile a toate
 și i-ai făcut pe om după chipul tău, i-ai dăruit bărbatului un ajutor
 de neîpeli în fe-me-ia, ca să nu mai fie doi, ci un sin-gur trup,
 în - vățându-ne oă ceea ce tu ai u - nit nimeni nu are dreptul să
 mai des-par-tă vre-o-da - tă;
Dum - ne - ze - u - le, care ai sfințit unirea dintre soți printr-un
 sacrament atât de su-blim, în-cât ai făcut din legământul Căsă-
 to - ri - ei, un semn al tainei lui Cristos și a Bl - so - ri - cii;

Dum - ne - ze - u - le, prin care femeia este unită cu băr-ba-tul,
 iar fa - milia ortodoxă în chip deosebit primește acea bi-ne-cu -
 vân - ta - re, ca - re singură nu s-a pierdut nici prin pedeapsa
 păcatului stră - mo - șesc nici prin cea a po - to - pu - lui.
 Pri - veș - te cu bunăvoință la acești slu - ji - tori ai tăi, ca - re
 uniți prin legătura Că-să-to - ri - ei, cer să fie întăriți cu bi-ne-cu -
 vân - ta - rea ta; tri - mi - te harul Duhului Sfânt a - su - pra lor,
 pen - tru ca revărsând iubirea ta în inimile lor, să rămână credin -
 cioși în legământul Că - să - to - ri - ei. Slu - ji - toa - rea ta (N.)

să fie înzestrată cu darul iubirii și al pă - cii și să ur - me -

ze exemplul fe - me - i - lor afin - te pe care le la - u - dă

Sfîn - ta Scrip - tu - ră.

Să se în - crea - dă într - însa inimă so - ți - lui ei, ca - re, vă -

zând în ea o însoțitoare egală și o împreună moștenitoare a ha -

ru - lui vie - ții, să o cinstească așa cum se cu - vi - ne

și să o iubească mereu cu soco - la și cu iubire cu care Cristos și - a în - bit

Bi - se - ri - ca. Și a - cum, Doamne te ru - găm, ca a -

cești slujitori ai tăi să rămână statornici în credință și în împlinirea

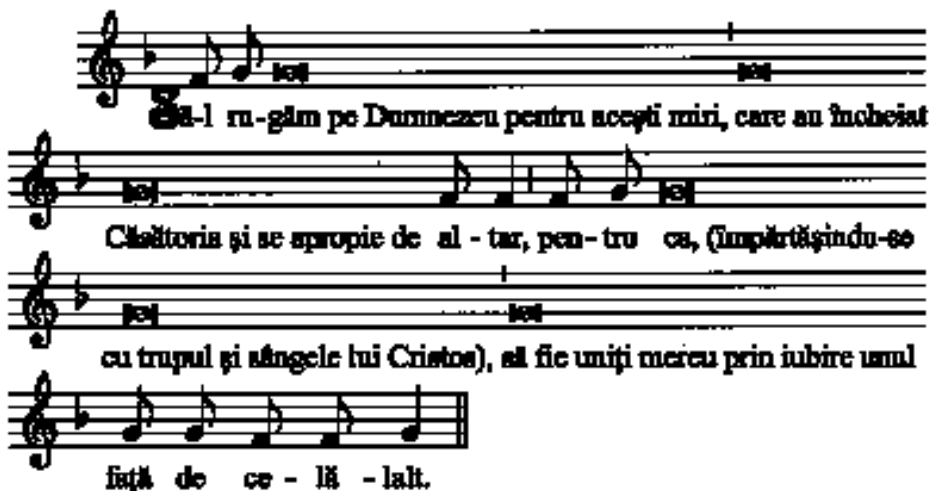
po - rum - ci - lor ta - le și fi - deli u - mul al - tu - ia,
 să strălucească prin integri - ta - tea mo - ra - vu - ri - lor, în - tă -
 riți cu forța e - van - ghe - li - si, să dea tuturor despre
 Cristos o bună măr - tu - ri - e; (Să fi - e rod - nice în
 co - piii, să fi - e părinți încercați în vir - tu - te; a - măn - doi
 să - i vadă pe copiii copi - i - lor lor) și a - jun - gând la bătrânțe a
 pe ca - re și - o do - resc, să aibă parte de viața fe - ri - ci - și - lor
 și de împă - ră - și - a ce - ru - ri - lor.
 Prin Cris - toș Dom - nul nos - tru. A - min.

104.

Și in-vo-căm cu umilință binecuvântarea lui Dumnezeu
 asupra acestor miri, ca să te dea cu îndurare ajutorul său
 după ce i-a îmbogățit cu legământul Că - să - to - ri - ei.

241.

Și-l rugăm pe Dumnezeu pentru acești miri, care au încheiat
 Căsătoria și se apropie de al - tar, pen - tru ca, (împărțindu-se
 cu trupul și sângele lui Cristos), să fie uniți mereu prin iubire unul
 față de ce - lă - lalt.

242.

Pa - rin - te sfânt, tu l-ai creat pe om după chipul tău, bărbat
 și fe - me - ie, pen - tru ca bărbatul și femeia, uniți cu trupul și
 su - fie - tul, să - și împlinească menirea lor în lu - me.
 Dum - ne - ze - u - le, în iubirea dintre soți ai voit să ne oferi
 imaginea acelei alianțe pe care ai binevoit să o închei cu po - po -
 rul tău, pentru a vădi planurile tale pline de iu - bi - re.
 Și du - pă ce ai ridicat căsătoria la rangul de sa - cra - ment,
 în u - nirca fidelă a credincioșilor tăi ne descoperi misterul
 iubirii dintre Cristos și Bi - se - ri - că. Te ru - găm să

binevoiești a-i lua sub ocrotirea ta pe acești cre - din - cioși
 ai tăi (N. și N.) și să reverseți în inimile lor tă - ri - a Du -
 lui Sfânt. Fă, Doam - ne, ca fiecare dintre ei să fie pentru
 celălalt un semn al pre - zen - ței ta - le, pen - tru ca prin
 conviețuirea conjugală să-și împărtășească darurile iubirii ta - le
 și astfel să fie o singură inimă și o sin - gu - ră vo - in - ță.
 A - ju - tă-i, de asemenea, Doamne, să întrețină prin muncă
 familia pe care o în - te - me - ia - ză as - tăzi, și să-și educe copiii
 după învățătura Sfintei E - van - ghe - lii, pentru ca apoi să fie primiți

În fa-mi-li-a: ce-reas-că. Bi-ne-vo-ieș-te
 a revărsa binecuvântarea ta îmbelșugată asupra cre-din-cioa-sci
 ta-le (N.) pen-tru ca, împlinindu-și datorile de soție (și mamă),
 să aducă bucurie în familie prin iubirea ei cu-ra-tă,
 și să o împodobescă prin gin-gă-și-a ei.
 Dă-ru-ieș-te, Doamne, și acestui credincios al tău (N.)
 binecuvântarea ta ce-reas-că, ca să-și împlinească cu credință
 da-to-ri-i-le de soț. (și de ta-tă în-țe-lept)
 Pă-rin-te sfânt, fi ca accia care s-au unit prin Sfânta Căsătorie

și se vor apropia de masa ta prea-sfîn-tă, să si-bă
 fericirea de a lua par-te și la os-pă-țul tău ce-lesc
 Prin Cris-tos Dom-nul nos-tru. A-min.

243.

Și in-vo-căm cu umilință binecuvântarea lui Dumnezeu
 asupra acestor miri, ca să le dea cu îndurare ajutorul său
 după ce i-a îmbogățit cu legământul Că-să-to-ri-el.

244.

Pa - rin - te Sfânt, zi - di - to - rul lu - mii - ntregi, ca - re
 ai făcut bărbatul și femeia după chi - pul tău, și ai vo - it să
 copleşți familia lor cu bi - ne - cu - vîn - ta - rea ta: te ru -
 găm cu umilință pentru acești alu - ji - tori ai tăi, care se unesc
 astăzi prin sacramentul CĂ - să - to - ri - ei. Să co - boare cu
 înbelșugare, Doamne, asupra acestei mirese (N.), și asupra înso -
 țitorului ei de viață (N.), bi - ne - cu - vîn - ta - rea ta,
 iar pu - terea Duhului tău Sfânt să înflăcăreze de sus i - ni - mi - le
 lor pen - tru ca, bucurându - se de darul reciproc al căs - ni - ci - ei,
 să - și împodobască familia cu copii și să îmbogă - țes - că

Bi - se - ri - ca. Să te la - u - de pe tine, Doamne, în
momentele de ve - ac - li - e și să te caute în mo -
mentele de în - tris - ta - re; să se bu - cu - re
că ești aproape de ei în suferință ca să-i sus - ții, și să
te simți alături de ei în nevoi ca să-i mân - găi; să ți se
în - chi - ne ție în a - du - na - rea sfin - tă, să se dovedească
și fi martori ai tăi în lu - me; și, du - pă o via - ță
lun - gă și fe - ri - ci - tă, să ajungă în împărăția ce - ru -
ri - lor împreună cu prietenii care îi în - con - joa - ră.
Prin Cris - toș Dom - nul nos - tru. **A** - min.

CUPRINS

Decret	3
Decret. A doua ediție tipică	4
Norme introductive	5
I. Însemnătatea și demnitatea sacramentului Căsătoriei	5
II. Funcții și servicii	8
III. Celebrarea Căsătoriei	11
Pregătirea	11
Ritul care trebuie folosit	13
IV. Adaptările care revin conferințelor episcopale	14
Capitolul I – Ritualul celebrării Căsătoriei în cadrul Liturghiei	17
Riturile introductive	19
Primul mod	19
Al doilea mod	19
Liturgia cuvântului	21
Celebrarea Căsătoriei	26
Întrebările dinaintea consimțământului	26
Consimțământul	26
Primirea consimțământului	29
Binecuvântarea și înmânarea inelelor	30
Rugăciunea universală	30
Liturgia euharistică	31
Binecuvântarea nupțială	31
Încheierea celebrării	34
Capitolul II – Ritualul celebrării Căsătoriei în afara Liturghiei	35
Riturile introductive	37
Primul mod	37
Al doilea mod	37
Liturgia cuvântului	40
Celebrarea Căsătoriei	40
Întrebările dinaintea consimțământului	41
Consimțământul	41
Primirea consimțământului	43

Binecuvântarea și înmânarea inelelor	44
Rugăciunea universală	44
Binecuvântarea nupțială	45
Sfânta Împărtășanie	48
Încheierea celebrării	50
Capitolul III – Ritualul celebrării Căsătoriei în fața unui	
asistent laic	51
Riturile introductive	53
Liturgia cuvântului	55
Celebrarea Căsătoriei	55
Întrebările dinaintea consimțământului	56
Consimțământul	56
Primirea consimțământului	58
Binecuvântarea și înmânarea inelelor	59
Rugăciunea universală	59
Binecuvântarea nupțială	60
Sfânta Împărtășanie	62
Încheierea celebrării	64
Capitolul IV - Ritualul celebrării Căsătoriei între o persoană catolică	
și un catehumen sau o persoană nebotezată	65
Ritul primirii	67
Liturgia cuvântului	68
Celebrarea Căsătoriei	69
Întrebările dinaintea consimțământului	69
Consimțământul	69
Primirea consimțământului	71
Binecuvântarea și înmânarea inelelor	72
Rugăciunea universală	73
Binecuvântarea nupțială	74
Încheierea celebrării	77

Capitolul V - Diferite texte pentru celebrarea Căsătoriei	
și a Liturghiei pentru miri	79
I. Lecturi biblice	81
Lecturi din Vechiul Testament	81
Lecturi din Noul Testament	92
Psalmi responsoriali	111
Aleluia și versetele dinainte de Evanghelie	118
Evanghelii	119
II. Colecte	131
III. Alte rugăciuni pentru sfințirea inelelor	133
IV. Rugăciuni asupra darurilor	134
V. Prefețe	135
VI. Pomenirea mirilor la rugăciunea euharistică	137
a) Rugăciunea euharistică I	137
b) Rugăciunea euharistică II	138
c) Rugăciunea euharistică III	138
VII. Alte rugăciuni pentru binecuvântarea nupțială	138
VIII. Rugăciuni după Împărtașanie	142
IX. Binecuvântări la sfârșitul celebrării	143
Adaosuri	145
I. Modele de rugăciune universală	147
II. Ritualul binecuvântării logodnicilor	149
Norme introductive	149
Riturile introductive	150
Lectura cuvântului lui Dumnezeu	151
Rugăciunea universală	156
Rugăciunea de binecuvântare	157
Încheierea ritului	158
III. Ritualul binecuvântării soților în cadrul Liturghiei	
cu ocazia aniversării Căsătoriei	159
Binecuvântarea inelelor	161
IV. Cântări	165